

DODATAK I.

OBAVEZNI ZAHTJEVI ZA UPRAVLJANJE

A. ZAŠTITA OKOLIŠA

Tablica 1: Standardi za očuvanje životinjskih vrsta i okoliša

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Direktiva Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. godine o očuvanju divljih ptica: - članak 3. stavak 1. i - članak 3. stavak 2. podstavak b.	Članak 3. 1. U kontekstu zahtjeva iz članka 2. države članice moraju poduzeti mjere potrebne za očuvanje, održavanje i obnovu dovoljne raznolikosti i prostranosti staništa za sve ptičje vrste iz članka 1. 2. Očuvanje, održavanje i obnova biotopa i staništa trebaju prije svega uključivati sljedeće mjere: a) stvaranje zaštićenih područja; b) održavanje i upravljanje staništima unutar i izvan zaštićenih područja u skladu s ekološkim potrebama; c) obnovu uništenih biotopa; d) stvaranje novih biotopa.	Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)	Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da im ne smije biti izrečena novčana kazna prekršajnim nalogom niti pokrenut prekršajni postupak sukladno članku 195. <u>Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)</u> za prekršaj odredbi iz: <i>članka 85. stavka 2.,</i> (bez opravdanog razloga uništava ili oštećuje stanište divlje ptičje svojte u mjeri u kojoj bi svojta postala ugrožena) <i>članka 86. stavka 1.</i> (ne provodi mjere, metode i tehnička sredstva koje najmanje ometaju divlje ptičje svojte ili staništa njihovih populacija)	1. Novčana kazna prekršajnim nalogom nije izrečena, ili 2. Prekršajni postupak nije pokrenut	20 50
- članak 4. stavak 1., 2. i 4.	Članak 4. 1. Vrste koje se spominju u Prilogu I. bit će predmetom posebnih mjera očuvanja u pogledu njihovog staništa kako bi im se osigurali opstanak i razmnožavanje u području na kojem su rasprostranjene. U tom će se smislu voditi računa o: a) vrstama kojima prijete izumiranje; b) vrstama osjetljivim na određene promjene u svojim staništima; c) vrstama koje se smatraju rijetkima bilo zato što im je populacija malobrojna ili zato što su rasprostranjene na malim lokalnim područjima; d) ostalim vrstama koje zahtijevaju osobitu brigu s obzirom na posebnost svog staništa. Kao popratni podaci potrebni za izradu prosudbi u obzir će se uzeti trendovi i kolebanja populacijskih razina. Ona područja koja po broju i veličini tome najbolje odgovaraju države članice će označiti kao područja posebne zaštite namijenjena očuvanju tih vrsta, vodeći računa o tome što je potrebno za njihovu zaštitu na geografskim morskim i kopnenim područjima na koja se odnosi ova Direktiva. 2. Države članice će slične mjere poduzeti i u odnosu na one vrste ptica selica koje se redovito pojavljuju, a nisu navedene u Prilogu 1, imajući na umu potrebu za njihovom zaštitom na geografskom morskom i kopnenom području na koje se odnosi ova Direktiva s obzirom na njihova područja za razmnožavanje, mitarenje	Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08) Pravilnik o proglašenju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 99/09) Uredba o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)	1. Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da protiv njih ne smije biti pokrenut kazneni postupak sukladno - članku 193. <u>Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)</u> za kršenje odredbi iz: <i>članka 58. stavka 4. i članka 60. stavka 4.</i> (obavi radnju koja može dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području – području ekološke mreže RH važnom za ptice iz Priloga 1.1. Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) 2. Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da im ne smije biti pokrenut prekršajni postupak niti pokrenut kazneni postupak sukladno: - članku 194. <u>Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)</u> za kršenje odredbi iz: <i>članka 36.</i> (provede zahvat za koji nije pribavljena ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu ili protivno pribavljenoj ocjeni, a koji sam ili s drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže RH važnom za ptice iz Priloga 1.1. Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) 3. Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da im ne smije biti izrečena novčana kazna prekršajnim nalogom niti pokrenut prekršajni postupak sukladno: - članku 195. <u>Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)</u> za kršenje odredbi iz: <i>članka 85. stavka 2.,</i> (bez opravdanog razloga uznemirava divlje ptičje svojte u mjeri u kojoj bi svojta postala ugrožena) <i>članka 97. stavka 3. podstavaka 4. i 6.</i> (namjerno uznemirava strogo zaštićene ptičje svojte, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije, ako bi uznemirenje bilo značajno u odnosu na ciljeve zaštite; –oštećuje ili uništava područja razmnožavanja ili odmaranja strogo zaštićenih ptičjih svojti	1. Kazneni postupak nije pokrenut 1. Prekršajni postupak nije pokrenut, ili 2. Kazneni postupak nije pokrenut	100 50 100
			3. Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da im ne smije biti izrečena novčana kazna prekršajnim nalogom niti pokrenut prekršajni postupak sukladno: - članku 195. <u>Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)</u> za kršenje odredbi iz: <i>članka 85. stavka 2.,</i> (bez opravdanog razloga uznemirava divlje ptičje svojte u mjeri u kojoj bi svojta postala ugrožena) <i>članka 97. stavka 3. podstavaka 4. i 6.</i> (namjerno uznemirava strogo zaštićene ptičje svojte, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije, ako bi uznemirenje bilo značajno u odnosu na ciljeve zaštite; –oštećuje ili uništava područja razmnožavanja ili odmaranja strogo zaštićenih ptičjih svojti	1. Novčana kazna prekršajnim nalogom nije izrečena, ili 2. Prekršajni postupak nije pokrenut	20 50
			4. Svi obveznici moraju provoditi smjernice za mjere zaštite područja ekološke mreže – međunarodno važnih	1. Kazneni postupak nije pokrenut	100

	<p>i prezimljavanje, i na odmoršta duž njihovih migracijskih ruta. U tu će svrhu države članice posebnu pozornost posvetiti zaštiti močvara i to posebno onih koje imaju međunarodnu važnost.</p> <p>3. Države članice će Komisiji dostaviti sve relevantne podatke kako bi ona pokrenula sve primjerene inicijative radi usklađivanja potrebnog da se osigura da područja iz gore navedenih stavaka 1. i 2. čine suvislu cjelinu koja zadovoljava potrebe tih vrsta na morskim i kopnenim područjima na koja se odnosi ova Direktiva.</p> <p>4. U odnosu na područja posebne zaštite iz gore navedenih stavaka 1. i 2. države članice će poduzeti odgovarajuće korake da se izbjegnu onečišćenje ili narušavanje kvalitete staništa ili bilo kakvi poremećaji koji bi se odrazili na ptice, ako bi oni bili od značaja u smislu ciljeva ovoga članka. Države članice će nastojati izbjeći onečišćenje ili narušavanje kvalitete staništa također i izvan područja posebne zaštite.</p>		<p>područja za ptice iz Priloga 1.1. Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) koji su potencijalna područja NATURA 2000 i obilježeni su oznakom # te protiv njih ne smije biti pokrenut kazneni postupak sukladno</p> <p>- članku 193. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08) za kršenje odredbi iz:</p> <p>članka 58. stavka 4. i članka 60. stavka 4.</p> <p>(obavi radnju koja može dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području – području ekološke mreže RH važnom za ptice iz Priloga 1.1. Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)</p>		
<p>- članak 5. podstavak a., b., i d.</p>	<p>Članak 5.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 7. i 9, države članice poduzet će potrebne mjere radi ustrojavanja općeg sustava zaštite svih ptičjih vrsta navedenih u članku 1. koje će posebno zabraniti:</p> <p>a) namjerno ubijanje ili hvatanje bilo kojim načinom;</p> <p>b) namjerno uništavanje ili oštećivanje njihovih gnijezda i jaja ili uklanjanje gnijezda;</p> <p>c) uzimanje njihovih jaja iz prirode i njihovo čuvanje, čak i ako su prazna;</p> <p>d) namjerno uznemiravanje tih ptica, osobito u vrijeme parenja i podizanja mladih, ukoliko bi to uznemiravanje imalo znatne posljedice s obzirom na ciljeve ove Direktive;</p> <p>e) držanje onih vrsta ptica koje je zabranjeno loviti i hvatati</p>	<p>Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)</p> <p>Zakon o lovstvu (NN 140/05 i 75/09)</p>	<p>1. Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da im ne smije biti izrečena novčana kazna prekršajnim nalogom niti pokrenut prekršajni postupak sukladno:</p> <p>- članku 195. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08) za kršenje odredbi iz:</p> <p>članka 85. stavka 2.</p> <p>(bez opravdanog razloga uznemiravanje, hvatanje, ozljeđivanje divljih životinja, smanjivanje brojnosti populacije divlje svojite (ubijanje, uklanjanje i sl.).</p> <p>2. Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da protiv njih nije pokrenut kazneni postupak sukladno:</p> <p>- članku 96. st.1. točke 11. Zakona o lovstvu (NN 140/05 i 75/09) za kršenje odredbi iz:</p> <p>Članka 64.st.1.</p> <p>(lovi divljač zabranjenim načinima i sredstvima)</p> <p>- članku 97. st.1., točaka 2.,3. i 4. Zakona o lovstvu (NN 140/05 i 75/09) za kršenje odredbi iz:</p> <p>Članka 52.</p> <p>(lovi ili uznemirava pnatu divljač kad sjedi na jajima ili dok hrani mladunčad, za vrijeme hibernacije te uništava ili dopusti uništavanje ili prisvajanje mladunčadi, uništavanje ili oštećivanje legla, gnijezda ili jaja divljači ili ako lovi, odnosno dopusti lov divljači i njihove mladunčadi bez prethodnog dopuštenja Ministarstva)</p> <p>Članka 65.</p> <p>(primamljuje ili hvata živu divljač, osim u svrhe propisane Zakonom)</p> <p>Članka 66. stavka 1., 2., 3., 4., 5. i 6.</p> <p>(lovi divljač lovačkim oružjem ili lovačkim nabojima koji ne odgovaraju snazi ili otpornosti pojedine vrste divljači ili drugim nedopuštenim lovačkim oružjem ili zabranjenim nabojima ili lovi divljač na drugi zabranjen način)</p>	<p>1. Novčana kazna prekršajnim nalogom nije izrečena, ili</p> <p>2. Prekršajni postupak nije pokrenut</p> <p>1. Kazneni postupak nije pokrenut</p>	<p>20</p> <p>50</p> <p>100</p>

Tablica 2: Standardi za zaštitu podzemnih voda

PROPIS EU	ZAHTEJV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTEVA	ZAHTEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
<p>Direktiva Vijeća 80/68/EEZ od 17.12.1979. godine o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja uzrokovanih nekim opasnim tvarima:</p> <p>- članak 4. i 5.</p>	<p>Članak 4 Direktive</p> <p>1. Da bi se uskladile s obvezama navedenim u članku 3. točki (a) države članice će:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zabraniti izravno ispuštanje tvari iz popisa I.; - podvrgnuti prethodnom ispitivanju svako uklanjanje ili odlaganje otpadnog materijala u svrhu odlaganja tih tvari, koje bi moglo dovesti do neizravnog ispuštanja. U smislu tog ispitivanja države članice će zabraniti takva djelovanja ili dati odobrenje pod uvjetom da se poštuje sve tehničke mjere opreza potrebne da bi se spriječilo takvo ispuštanje, - poduzeti sve odgovarajuće mjere koje smatraju potrebnim za sprečavanje bilo kakvog neizravnog ispuštanje tvari iz popisa I zbog aktivnosti na ili u zemlji osim onih spomenutih u drugoj alineji. O tim će mjerama obavijestiti Komisiju koja, u svijetlu tih informacija, može podnijeti prijedloge za reviziju ove Direktive Vijeću <p>2. Međutim, ukoliko se prethodnim ispitivanjem otkrije da je podzemna voda u koju se planira ispuštati tvari iz popisa I trajno nepogodna za druge namjene, posebno za kućanstva ili poljoprivredu, države članice mogu odobriti ispuštanje tih tvari pod uvjetom da njihova prisutnost ne sprečava iskorištavanje zemaljskih resursa. Ta odobrenja mogu izdati samo ako su poduzete sve tehničke mjere opreza da bi se osiguralo da te tvari ne mogu doprijeti do drugih vodenih sustava ili štetiti drugim ekosustavima.</p> <p>3. Države članice mogu, nakon prethodnog ispitivanja, zbog ponovnog upuštanja u isti vodonosnik odobriti ispuštanje vode koja se koristi za geotermalne svrhe, vode koja se crpi iz rudnika i kamenoloma ili vode koja se crpi za građevinske radove.</p> <p>Članak 5. Direktive</p> <p>1. Da bi ispunile obvezu spomenutu u članku 3. točki (b), države članice će urediti da prethodnim ispitivanjima podliježu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sva izravna ispuštanja tvari iz popisa II., da bi se takva ispuštanja ograničila, - uklanjanje ili odlaganje otpadnog materijala zbog uklanjanja tih tvari, koji mogu izazvati neizravno ispuštanje. <p>U svijetlu tog ispitivanja, države članice mogu dati odobrenje, pod uvjetom da se poštuje sve tehničke mjere opreza za sprečavanje onečišćenja podzemnih voda tim tvarima.</p> <p>2. Nadalje, države članice će poduzeti sve odgovarajuće mjere koje smatraju potrebnim da bi ograničile sva neizravna ispuštanja tvari iz popisa II., zbog djelovanja na ili u zemlji osim onih navedenih u prvom stavku</p> <p>POPIS I. SKUPINA TVARI</p> <p>Popis I. sadrži pojedinačne tvari koje pripadaju niže navedenim skupinama tvari, izuzimajući one koje se smatraju neodgovarajućima za popis I. temeljem niskog rizika toksičnosti, postojanosti i biološke akumulacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Organohalogeni spojevi i tvari koje mogu tvoriti takve spojeve u vodenom okolišu. 2. Organofosforni spojevi 3. Organotinski spojevi 				

	<p>4. Tvari koje sadrže karcinogena, mutagena ili teratogena svojstva u ili preko vodenog okoliša⁽¹⁾</p> <p>5. Živa i njezini spojevi</p> <p>6. Kadmij i njegovi spojevi</p> <p>7. Mineralna ulja i ugljikovodici</p> <p>8. Cijanidi</p> <p>POPIS II. SKUPINA TVARI</p> <p>Popis II: sadrži pojedinačne tvari i kategorije tvari koje pripadaju skupinama tvari navedenih niže, koje imaju štetan utjecaj na podzemne vode.</p> <p>1. Sljedeći metaloidi i metali i njihovi spojevi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cink 2. Bakar 3. Nikal 4. Krom 5. Olovo 6. Selen 7. Arsen 8. Antimon 9. Molibden 10. Titan 11. Kositar 12. Barij 13. Berilij 14. Bor 15. Uran 16. Vanadij 17. Kobalt 18. Talij 19. Telur 20. Srebro. <p>2. Biocidi i njihove preradevine koje se ne pojavljuju na popisu I.</p> <p>3. Tvari koje imaju štetan učinak na okus i/ili miris podzemnih voda i spojevi odgovorni za tvorbu takvih tvari u takvoj vodi, koji je čine nepodobnom za ljudsku upotrebu.</p> <p>4. Toksični ili postojeći organski spojevi silicija i tvari koje mogu uzrokovati tvorbu takvih tvari u takvoj vodi, koji je čine nepodobnom za ljudsku upotrebu.</p> <p>4. Toksični ili pojedini organski spojevi silicija i tvari koje mogu uzrokovati tvorbu takvih spojeva u vodi, isključujući one koje su biološki neškodljive ili se u vodi brzo pretvaraju u neškodljive tvari.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Anorganski spojevi fosfora i prirodnog fosfora 6. Fluoridi 7. Amonijak i nitrati 				
--	---	--	--	--	--

Tablica 3: Standardi za otpadni mulj

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Direktiva Vijeća 86/278/EEC od 12. lipnja 1986. godine o zaštiti okoliša, i posebno tla, kada se otpadni mulj koristi u poljoprivredi – članak 3.	<p>Članak 3. Direktive</p> <p>1. Mulj iz članka 2 (A) (i) može biti upotrijebljen u poljoprivredi jedino u skladu s ovom Direktivom;</p> <p>2. Bez utjecaja na Direktivu 75/442/EEC i 78/319/EEC</p> <p>-mulj iz članka 2 (A) (ii) smije biti korišten u poljoprivredi pod uvjetima koje zemlje članice smatraju neophodnim za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša</p> <p>- mulj iz članka 2 (A) (iii) smije biti upotrijebljen u poljoprivredi samo ako je njegova primjena regulirana od strane Zemlje članice</p> <p>Članak 2 Direktive</p> <p>A. Mulj znači:</p> <p>(i) otpadni mulj iz postrojenja za obradu otpadnih voda iz kućanstava i gradskih otpadnih voda i iz drugih postrojenja za obradu otpadnih voda koje obrađuju otpadne vode sličnog sastava kao što su iz kućanstava ili gradske otpadne vode.</p> <p>(ii) otpadni mulj iz septičkih jama i drugih sličnih uređaja za gospodarenje muljem;</p> <p>(iii) otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje različit od onoga koji se navodi u (i) i (ii);</p> <p>B. Obradeni mulj znači: Otpadni mulj koji je podvrgnut biološkoj, kemijskoj ili toplinskoj obradi, dugoročno skladištenje i drugi prikladni procesi kako bi se značajno smanjila fermentacija i opasnosti za zdravlje koje proizlaze iz njegove upotrebe;</p> <p>C. Poljoprivreda znači Uzgoj svih tipova komercijalnih usjeva koji se koriste u prehrani uključujući i one koji se koriste pri uzgoju stoke;</p> <p>D. Upotreba znači razbacivanje (širenje) mulja na tlo i bilo kakva primjena mulja na i u tlo.</p>	<p>Zakon o otpadu (N.N. 178/04, 111/06, 60/08),</p> <p>Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (N.N. 38/08)</p>	<p>Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (N.N. 38/08)</p> <p>Članak 4.</p> <p>1) U poljoprivredi je dozvoljeno koristiti samo obrađeni mulj u slučaju da</p> <p>-sadrži teške metale u količinama koje nisu veće od propisanih dopuštenih vrijednosti članaka 5.</p> <p>- sadrži organske tvari u količinama koje nisu veće od propisanih dopuštenih vrijednosti iz članka 6.</p> <p>2.) Zabranjuje se korištenje obradenog mulja na.</p> <p>-travnjacima i pašnjacima koji se koriste za ispašu stoke</p> <p>-površinama na kojima se uzgaja krmino bilje najmanje dva mjeseca prije žetve</p> <p>-tlu na kojem rastu nasadi voća i povrća, uz iznimku voćaka</p> <p>-tlu namijenjenom uzgoju voća i povrća koje može biti u izravnom dodiru sa zemljom i koje se može jesti sirovo, u razdoblju od barem 10 mjeseci prije datuma početka berbe ili žetve,</p> <p>-tlu na kojem postoji opasnost od ispiranja mulja u površinske vode</p> <p>-tlu čija je pH vrijednost niža od 5</p> <p>-tlu krških polja, plitkom ili skeletnom tlu krša</p> <p>-tlu zasićenom vodom, pokrivenom snijegom i na smrznutom poljoprivrednom tlu</p> <p>-u priobalnom i vodozaštitom području</p> <p>Članka 7.</p> <p>(1) Dopušteni sadržaj teških metala u tlu na kojem se koristi obrađeni mulj u poljoprivredi je:</p>	<p>1. Rješenje nadležnog inspektora o kršenju odredbi članka 4. i 7. Pravilnika o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (N.N. 38/08) nije izdano.</p>	100
			<p>Teški metali</p> <p>Dopušteni sadržaj teških metala u tlu izraženi u mg/kg suhe tvari reprezentativnog uzorka tla</p>		
			<p>pH tla u 1 M otopini KCl-a</p>	<p>5,0<pH<5,5, 5,5<pH<6,5, pH>6,5</p>	
			<p>kadmij</p>	<p>0,5 1 1,5</p>	
			<p>bakar</p>	<p>40 50 100</p>	
			<p>nikal</p>	<p>30 50 70</p>	
			<p>olovo</p>	<p>50 70 100</p>	
			<p>cink</p>	<p>100 150 200</p>	
			<p>živa</p>	<p>0,2 0,5 1</p>	
			<p>krom</p>	<p>50 75 100</p>	
			<p>(2) Zabranjeno je korištenje mulja koje bi moglo prouzrokovati prekoračenje dopuštenih vrijednosti teških metala u tlu iz stavaka 1. ovog članka.</p> <p>Članak 12.</p> <p>(1) Korisnik mulja mora prije prvog korištenja mulja osigurati analizu tla.</p> <p>(2) Korisnik mulja mora osigurati analizu tla tijekom korištenja mulja jednom godišnje.</p> <p>Članak 13.</p> <p>(1) Korisnik mulja mora voditi očevidnik o korištenju mulja na obrascu OKM – Očevidnik korištenja mulja.</p> <p>(2) Sastavni dio očevidnika iz stavka 1. ovog članka su: preslika Izvješća o rezultatima analize mulja i Izvješća o rezultatima analize tla.</p>	<p>Korisnik ima analizu tla prije prvog korištenja mulja za površinu na kojoj je odlagao mulj</p> <p>Korisnik redovito jednom godišnje provodi analizu tla za površine na kojima odlaze mulj</p> <p>Korisnik redovito vodi očevidnik o korištenju mulja</p>	<p>10</p> <p>10</p> <p>5</p>

			<p>Članak 14.</p> <p>(1) Korisnik mulja mora izraditi godišnje izvješće o:</p> <ul style="list-style-type: none"> – količini obrađenog mulja kojeg je koristio u poljoprivredi, – sastavu i svojstvima korištenog mulja prema Izvješćima o rezultatima analize mulja, – sastavu i svojstvima tla prema Izvješćima o rezultatima analize tla, – katastarskim općinama i zemljišnim česticama na kojima je koristio obrađeni mulj. <p>(2) Godišnje izvješće iz stavka 1. ovog članka proizvođač dostavlja Agenciji za zaštitu okoliša do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu na obrascu GIKMP – Godišnje izvješće o korištenju mulja u poljoprivredi za svaku lokaciju i svako korištenje mulja.</p> <p>(3) Sastavni dio godišnjeg izvješća iz stavka 1. ovog članka su: preslike Izvješća o rezultatima analize tla.</p>	<p>Korisnik je izradio godišnje izvješće i dostavio ga je Agenciji za zaštitu okoliša</p>	10
--	--	--	---	---	----

Tablica 4: Standardi za nitratre

PROPIS EU	ZAHTEJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTEJEVA	ZAHTEJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
<p>Direktiva Vijeća 91/676/EEC od 12. prosinca 1991. godine o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora</p> <p>- članak 4. i 5.</p>	<p>Članak 4 Direktive: 1.) Države članice su dužne unutar dvogodišnjeg perioda nakon notifikacije ove Direktive: a. uspostaviti načela dobre poljoprivredne prakse koja će poljoprivrednici implementirati dobrovoljno, a što bi trebalo pokrivati najmanje one zahtjeve nabrojane u Dodatku II; b. uspostaviti programe, uključujući podučavanje i informiranje poljoprivrednika, u smislu promocije primjene načela dobre poljoprivredne prakse; 2.) Zemlja članica će Komisiji obrazložiti detalje načela dobre poljoprivredne prakse koje će Komisija</p>	<p>Zakon o gnojivima i poboljšivačima tla (N.N. 163/03, 40/07)</p> <p>Pravilnik o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva, (NN 56/08)</p>	<p>Odredbe Pravilnika o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva (NN 56/08) smatraju se za poljoprivredna gospodarstva obvezujućim samo na područjima koja su, temeljem Zakona o vodama proglašena ranjivima,</p> <p>Članak 5.</p> <p>(2) Na područjima koja su ugrožena od poplava gnojivo se unosi u tlo kada završi razdoblje prijetnje od poplave i nakon što je isključena mogućnost plavljenja.</p> <p>(4) Na područjima zona sanitarne zaštite izvorišta i drugih ležišta voda, koja se koriste ili su namijenjena za javnu vodoopskrbu, gnojidba poljoprivrednog zemljišta provodi se prema propisima koji uređuju upravljanje vodama.</p> <p>Članak 6.</p> <p>(1) Pri određivanju količine stajskog gnojiva te načina i vremena primjene, moraju se poštivati odredbe ovoga Pravilnika.</p> <p>(2) U tijeku jedne kalendarske godine poljoprivredno gospodarstvo može gnojiti poljoprivredne površine stajskim gnojem do sljedećih graničnih vrijednosti primjene dušika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 210 kg/ha dušika (N), dozvoljena primjena u početnom četverogodišnjem razdoblju – 170 kg/ha dušika (N), dozvoljena primjena nakon isteka četverogodišnjeg razdoblja. <p>Početno četverogodišnje razdoblje računa se od dana ulaska RH u EU</p>	<p>Na područjima poplave ne provodi se gnojidba u vrijeme prijetnje od poplave</p> <p>U tijeku jedne kalendarske godine poljoprivredno gospodarstvo gnojilo je poljoprivredne površine stajskim gnojem u dozvoljenim granicama</p>	<p>10</p> <p>50</p>

<p>uključiti u svoje izvješće, sukladno članku 11 Direktive. Također, Komisija može, ukoliko smatra neophodnim, predložiti određene akcije Vijeću EU.</p> <p>Članak 5 Direktive: 1.) Države članice donose akcijske programe vezano za proglašenje ranjivih područja kako bi se ostvarili ciljevi iz članka 1 i to u roku od dvije godine od prvobitnog određivanja ranjivih područja iz članka 3(2) ili u roku od jedne godine od svakog slijedećeg određivanja ranjivih područja iz članka 3(4); 4.) Akcijski programi se primjenjuju u roku od četiri godine nakon donošenja i sadrže obavezne mjere: a. mjere iz Dodatka III b. mjere koje su države članice propisale u kodeksima dobre poljoprivredne prakse utvrđenima sukladno članku 4, osim onih koje se zamjenjuju mjerama iz Dodatka III</p>	<p>Članak 7.</p> <p>(1) U cilju smanjivanja gubitaka dušika ispiranjem i isparavanjem (volatizacija) zabranjuje se: 1. gnojenje gnojnicom i gnojovkom na svim poljoprivrednim površinama bez obzira na pokrov od 1. prosinca do 1. ožujka;</p>	<p>Gnojnica i gnojovka se ne razbacuju po poljoprivrednim površinama od 1. prosinca do 1. ožujka</p>	10
	<p>2. gnojenje gnojnicom i gnojovkom raspodjelom po površini bez unošenja u tlo na svim poljoprivrednim površinama od 1. svibnja. do 1. rujna;</p>	<p>Gnojnica i gnojivka se koriste sukladno članku 7. stavku 2.</p>	5
	<p>3. gnojidba krutim stajskim gnojem na svim poljoprivrednim površinama od 1. svibnja do 1. rujna;</p>	<p>Krutim stajskim gnojem se ne goji od 1. svibnja do 1. rujna</p>	5
	<p>4. gnojidba mineralnim gnojivima s nitratnim dušikom na svim poljoprivrednim površinama od 01. studenog do 01. veljače, a iznimno je dozvoljena primjena urea amonijevog nitrata (UAN) po žetvenim ostacima.</p>	<p>Mineralna gnojiva koriste se sukladno članku 7. stavku 4</p>	5
	<p>Članak 8.</p> <p>(1) Zabranjena je primjena stajskog gnoja: – u II. Zoni sanitarne zaštite izvorišta, ako nije drugačije određeno propisima koji uređuju upravljanje vodama, – na tlima zasićenim vodom, – na tlima koja su prekrivena snježnim prekrivačem, – na zamrznutim tlima te na plavnim zemljištima, – u proizvodnji povrća, jagodastog voća i ljekovitog bilja, unutar 30 dana prije zriobe i berbe, – pomiješanog s otpadnim muljem ili kompostom od otpadnog mulja, – s poljoprivrednih gospodarstava na kojima su utvrđene bolesti s uzročnicima otpornim na uvjete u gnojnoj jami, – na ne poljoprivrednim zemljištima.</p>	<p>Poljoprivredno gospodarstvo ne primjenjuje stajski gnoj protivno odredbi članka 8. stavka 1.</p>	1 0
	<p>(2) Zabranjena je primjena gnojnice i gnojovke: – u II. Zoni sanitarne zaštite izvorišta, ako nije drugačije određeno propisima koji uređuju upravljanje vodama, – na 25 m udaljenosti od bunara, – na 20 m udaljenosti od jezera, – na 5 m udaljenosti od ostalih vodenih tokova, – na nagnutim terenima gdje se slijevaju s površine, – na nagnutim terenima uz vodotokove, s nagibom većim od 10 % na udaljenosti manjoj od 10 m od vodenih tokova.</p>	<p>Poljoprivredno gospodarstvo ne primjenjuje stajski gnoj protivno odredbi članka 8. stavka 2.</p>	20
	<p>Članak 9.</p> <p>Najveća dozvoljena količina primjene gnojovke i gnojnice na poljoprivrednoj površini propisana je u Tablici 3. Dodatka ovoga Pravilnika, a u izvan vegetacijskom razdoblju (listopad – travanj) dozvoljeno je primijeniti najviše 50% godišnje dozvoljene količine</p>	<p>Primjena gnojnice i gnojovke ne prelazi dozvoljene količine</p>	30
	<p>Članak 10.</p> <p>(1) Stajski gnoj skladišti se na uređenim gnojištima: platoima za kruti stajski gnoj, gnojišnim jamama, lagunama, jamama za gnojnicu, ili u drugim spremnicima (u daljem tekstu: spremnici). (2) Spremnici moraju biti vodonepropusni, tako da ne dođe do izlivanja, ispiranja ili oštećenja stajskog gnoja u okoliš, kao i onečišćenja podzemnih i površinskih voda. Tekući dio stajskog gnoja mora biti prikupljen u vodonepropusne gnojne jame iz kojih ne smije biti istjecanja u podzemne ili površinske vode.</p>	<p>Spremnici za stajski gnoj vizualno zadovoljavaju uvjete predviđene propisom</p>	10
	<p>(3) Spremnici moraju svojom veličinom zadovoljiti prikupljanje gnoja za šestomesečno razdoblje, s time da je za jedno uvjetno grlo potrebno, za razdoblje od šest mjeseci skladištenja, osigurati: – za kruti stajski gnoj najmanje 4 m² površine spremnika uz visinu nakupine gnoja od 2 m odnosno 8 m³ prostora spremnika za kruti stajski gnoj, ako je visina hrpe manja od 2 metra, a za gnojnicu spremnik od 2 m³, – za skladištenje gnojovke 10 m³ za lagune..</p>	<p>Poljoprivredno gospodarstvo raspolaže dostatnim spremnicima za skladištenje stajskog gnoja za predviđeno razdoblje</p>	50
	<p>Članak 11.</p> <p>Ako se gnojidba stajskim gnojem ne može provesti sukladno članku 6. stavka 2. ovoga Pravilnika zbog nedovoljnih poljoprivrednih površina, poljoprivredno gospodarstvo mora višak stajskog gnoja zbrinuti: – gnojidbom poljoprivrednih površina drugog vlasnika na temelju ugovora, – preradom stajskog gnoja u bio-plin, kompost, supstrat, – zbrinjavanjem stajskog gnoja na druge načine.</p>	<p>Poljoprivredno gospodarstvo za višak stajskog gnoja ima dokumente o premještanju ili prodaji i njegovoj upotrebi/preradi u druge svrhe</p>	50

Tablica 5: Standardi za očuvanje prirodnih staništa i divlje flore i faune

PROPIŠ EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIŠ	IZVODENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore članak 6 i članak 13(1)(a)	<p>Članak 6.</p> <p>1. Za posebna područja očuvanja, države članice utvrđuju mjere za očuvanje koje po potrebi uključuju odgovarajuće planove upravljanja, posebno namijenjene lokalitetima ili integrirane u druge razvojne planove te odgovarajuće zakonske, administrativne ili ugovorne mjere koje odgovaraju ekološkim uvjetima tipova prirodnih staništa iz Priloga I. i vrstama iz Priloga II. koji su prisutni na tim lokalitetima.</p> <p>2. Države članice poduzimaju odgovarajuće korake kako bi se u posebnim područjima očuvanja izbjeglo pogoršanje prirodnih staništa i staništa vrsta, kao i uznemiravanje vrsta za koje su ta područja određena, u mjeri u kojoj bi takvo uznemiravanje moglo utjecati na svrhe ove Direktive.</p> <p>3. Svaki plan ili projekt koji nije izravno povezan s upravljanjem lokalitetom ili potreban za njegovo upravljanje, ali bi na to mogao imati značajan učinak, bilo pojedinačno bilo u kombinaciji s ostalim planovima ili projektima, predmet je primjerene procjene utjecaja koje bi mogao imati na taj lokalitet, s obzirom na ciljeve očuvanja lokaliteta. U svjetlu zaključaka procjene utjecaja na lokalitet i sukladno odredbama stavka 4. nadležna tijela državne vlasti odobravaju plan ili projekt tek nakon što se uvjere da on neće negativno utjecati na integritet dotičnog lokaliteta te, ako je potrebno, nakon dobivanja mišljenja od široke javnosti.</p> <p>4. Ako se, unatoč negativnoj procjeni utjecaja na lokalitet i u nedostatku alternativnih rješenja, plan ili projekt ipak moraju provesti zbog imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode, država članica poduzima sve kompenzacijske mjere kako bi osigurala zaštitu koherentnosti Nature 2000. Ona Komisiju izvješćuje o usvojenim kompenzacijskim mjerama. Kad se u određenom lokalitetu nalazi prioritetni tip prirodnog staništa i/ili prioritetna vrsta, mogu se razmatrati samo ona pitanja koja se odnose na ljudsko zdravlje ili javnu sigurnost, na korisne posljedice od primarnog značaja za okoliš ili, prema mišljenju Komisije, na ostale imperativne razloge prevladavajućeg javnog interesa.</p>	Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)	<p>1. Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da protiv njih ne smije biti pokrenut kazneni postupak sukladno članku 193. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08) za kršenje odredbi iz:</p> <p>članka 58. stavka 4. i članka 60. stavka 4. (obavi radnju koja može dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području – području ekološke mreže RH važnom za divlje svojte i stanišne tipove iz Priloga 1.2. Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) koji su potencijalna područja NATURA 2000 i obilježeni su oznakom #)</p> <p>2. Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da im ne smije biti izrečena novčana kazna prekršajnim nalogom niti pokrenut prekršajni postupak sukladno članku</p> <p>- članku 194. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08) za kršenje odredbi</p> <p>članka 36. (provede zahvat za koji nije pribavljena ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu ili protivno pribavljenoj ocjeni)</p> <p>3. Svi obveznici moraju provoditi smjernice za mjere zaštite područja ekološke mreže – važna područja za vrste i stanišne tipove iz Priloga 1.2. Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) koji su potencijalna područja NATURA 2000 i obilježeni su oznakom # te protiv njih ne smije biti pokrenut kazneni postupak sukladno:</p> <p>- članku 193. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08) za kršenje odredbi iz:</p> <p>članka 58. stavka 4. i članka 60. stavka 4. (obavi radnju koja može dovesti do uništenja ili neke druge znatne ili trajne štete na ekološki značajnom području – području ekološke mreže RH važnom za ptice iz Priloga 1.1. Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)</p>	<p>1. Kazneni postupak nije pokrenut</p> <p>1. Novčana kazna prekršajnim nalogom nije izrečena, ili</p> <p>2. Prekršajni postupak nije pokrenut</p> <p>1. Kazneni postupak nije pokrenut</p>	<p>100</p> <p>20</p> <p>50</p> <p>100</p>

	<p>Članak 13.</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile sustav stroge zaštite biljnih vrsta navedenih u Prilogu IV, točka (b), zabranjujući:</p> <p>(a) namjerno branje, skupljanje, rezanje, vadenje s korijenom takvih biljaka u njihovom prirodnom arealu u divljini;</p> <p>(b) držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu i ponudu na prodaju ili razmjenu primjeraka takvih vrsta uzetih iz divljine, osim onih koje su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.</p> <p>2. Zabrane iz stavka 1., točka (a) i (b) odnose se na sve faze biološkog ciklusa biljaka na koje se ovaj članak primjenjuje.</p>	<p><u>Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05 i 139/08)</u></p> <p><u>Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 99/09)</u></p>	<p>Za sve obveznike mora biti ispunjen uvjet da im ne smije biti izrečena novčana kazna prekršajnim nalogom niti pokrenut prekršajni postupak sukladno - članku 196. Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08) za kršenje odredbi iz: <i>članka 97. stavka 1.</i> (bere, skuplja, uništava, siječe ili iskopava samonikle strogo zaštićene biljke ili gljive)</p>	<p>1. Novčana kazna prekršajnim nalogom nije izrečena</p> <p>2. Prekršajni postupak nije pokrenut</p>	<p>20</p> <p>50</p>
--	---	--	---	---	---------------------

OČUVANJE ZDRAVLJA LJUDI I ŽIVOTINJA

Identifikacija i registracija životinja

Tablica 6: Standardi za identifikaciju i registraciju svinja

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	<p>Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštovati pri poštivanju višestruke sukladnosti</p>	<p>Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU</p>	<p>Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva</p>	<p>Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo</p>	<p>Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom</p>
<p>Direktiva Vijeća Europe br. 71/2008 od 17. srpnja 2008 o identifikaciji i registraciji svinja (kodificirana verzija)</p>	<p>Jedinstveni Registar domaćih životinja</p> <p>Označavanje životinja</p>	<p>Pravilnik o obveznom označavanju i registraciji svinja (NN 51/2007)</p>	<p>UPIS U REGISTAR FARMI 1. čl 5. st. 1 i 2. (1) Registar farmi je sastavni je dio Jedinstvenog Registra Domaćih Životinja. (2) Sva gospodarstava moraju se upisati u RF na temelju zahtjeva koji se podnosi HSC-u na obrascu »Zahtjev za upis u Registar farmic« iz Priloga I. ovoga Pravilnika. čl 6 st. 1., 2. i 3. (1) Gospodarstva koja drže samo jednu svinju za vlastite potrebe ne upisuju se u RF, ali su dužna prijaviti kupovinu svinje za vlastite potrebe, prilikom dopreme, nadležnoj veterinarskoj organizaciji. (2) Gospodarstvo iz stavka 1. ovoga članka evidentira se u JRS uz upis imena i prezimena, MBG-a i adrese posjednika svinje. (3) U slučaju otpreme svinje iz stavka 1. ovoga članka s gospodarstva svinja se mora podvrgnuti propisanim kontrolama odnosno gospodarstvo se mora upisati u RF i dobiti JIBG. OZNAČAVANJE ŽIVOTINJA čl. 9 Posjednik je odgovoran da svaka pojedina svinja i cijelo stado bude označeno u skladu s pravilnikom čl. 12 Sve svinje na gospodarstvu moraju se označiti ušnom markicom u desnom uhu čim prije, a najkasnije prije napuštanja gospodarstva. čl. 12 Ako se svinje označavaju tetoviranjem u desnom uhu moraju se tako označiti najkasnije 15 dana od rođenja, a o tome se vodi posebna evidencija u HPA. čl. 12(8) Ukoliko se markica izgubi ili postane nečitljiva kao i tetovirani broj, svinja se ponovo označava markicom ili tetoviranjem na gospodarstvu na kojemu se trenutno nalazi. čl. 13 Svinje iz uvoza namijenjene klanju ili svinje koje potječu iz EU-a ne markiraju se. čl. 13(2) Sve ostale svinje iz uvoza markiraju se nakon raspuštanja karantene a najkasnije 30 dana nakon uvoza.</p>	<p>Posjednik životinja je upisan u Registar Farmi</p>	<p>100</p>

	Vodjenje registra svinja na gospodarstvu		<p>VOĐENJE REGISTRA SVINJA</p> <p>čl. 7 Sve promjene na farmi sukladno pravilniku posjednik mora prijaviti HPA u roku od 7 dana.</p> <p>čl. 14 Svaki posjednik dužan je voditi Registar svinja na gospodarstvu i u njega ažurno uvoditi sve promjene na gospodarstvu</p> <p>čl. 16 Gubitak, nestanak ili krađu posjednik je dužan prijaviti ovlaštenom/službenom veterinaru ili veterinarskom inspektoru u roku od 3 dana kao i dolazak svinja na gospodarstvo.</p> <p>čl. 20 Svaki posjednik upisan u RF dužan je u Jedinstveni registar svinja prijaviti brojno stanje sa 1. prosincem tekuće godine a u roku od 15 dana.</p>	<p>Registar svinja na gospodarstvu se vodi ažurno i na propisan način</p> <p>Registar svinja na gospodarstvu se vodi</p>	<p>10</p> <p>100</p>
	Prijava premještanja svinja		<p>PRIJAVA PREMJEŠTANJA SVINJA</p> <p>čl 16. st.1. Posjednik određeno gospodarstva svinja mora dostavljati podatke o prometu svinja odnosno podatke o dolasku svinja na gospodarstvo ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji u roku od tri dana od dana dopreme svinja, putem obrasca »Putni list« iz Priloga VI. ovog Pravilnika odnosno kod uvoza putem obrasca veterinarskog certifikata i Putnog lista. Ovlaštena veterinarska organizacija dužna je promjene upisati u JRS odmah, a najkasnije u roku 7 dana</p>	<p>Posjednik gospodarstva dostavlja podatke o prometu svinja.</p>	<p>10</p>
	Putni identifikacijski dokument		<p>PUTNI LIST</p> <p>Al 17. st 1 i 4.</p> <p>1) Na području Republike Hrvatske svinje kod premještanja, mora pratiti Putni list.</p> <p>4) Putni list ispunjava i svojim potpisom potvrđuje posjednik koji svinje otprema</p>		

Tablica 7: Standardi za identifikaciju i registraciju goveda

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
<p>UREDBA (EC) br. 1760/2000 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17.srpnja 2000 o uvođenju sustava za identifikaciju i registraciju goveda te o označavanju govedeg mesa i proizvoda od govedeg mesa i razradi Uredbe br. 890/97 od 17 srpnja</p> <p>i</p> <p>Uredbe Komisije (EC) 911/2004 od 29. travnja 2004 provodenju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EC) br. 1760/2000 u vezi sa ušnim markicama, putnim listovima, i registrima goveda na gospodarstvu</p>	<p>Članak 4 Označavanje goveda</p> <p>Članak 7 Registracija goveda</p> <p>Članak 4 Označavanje i registracija goveda koja ulazi na teritorij Republike Hrvatske iz država članica</p>	<p>Pravilnik o obveznom označavanju i registraciji goveda (NN 99/2007)</p> <p>)</p>	<p>OZNAČAVANJE GOVEDA</p> <p>čl 4(2)posjednik goveda odgovoran je da su sva goveda na gospodarstvu pravilno i pravovremeno označena propisanim ušnom markicom na oba uha najkasnije 20 dana nakon rođenja čl. 7(1), a svakako prije napuštanja gospodarstva na kojem je rođena</p> <p>čl. 10(2) ako se ušna markica izgubi, oštetila ili postane nečitljiva, posjednik mora naručiti zamjensku markicu čim prije, najkasnije 4 dana od trenutka spoznaje</p> <p>REGISTRACIJA GOVEDA</p> <p>čl. 15(1)svako označeno govedo mora biti uvedeno u JRG u roku od 7 dana nakon označavanja od strane ovlaštenog označavatelja, HPA izdaje putni list najkasnije 14 dana po registraciji goveda i kod svake migracije</p> <p>čl. 15(2) posjednik je dužan prijaviti ovlaštenom ili službenom veterinaru (koji ga unosi u JRG u roku daljnja 3 dana) u roku od 3 dana promjene nastale uginućem ili gubitkom goveda. Promjene nastale kod svake migracije posjednik je dužan prijaviti u roku od 4 dana.</p> <p>čl. 15 promjene nastale migracijom ili uginućem uvodi OVO u Putni list i JRG, a HPA u slučaju migracije izdaje novi putni list najkasnije za 14 dana</p> <p>čl. 4(6),čl9goveda koje ulazi u RH iz država članica EU zadržava originalnu markicu i u roku 14 dana HPA izdaje hrvatski putni list, a putni list države porijekla vraća se HPA koja ga vraća državi porijekla, a goveda se upisuju se u JRG.</p> <p>čl. 4(3) goveda koja ulaze u RH iz ostalih država koje nisu članice EU označavaju se na određeno gospodarstvo</p>	<p>Označavanje goveda: od uključivo 80% a manje od 100% označenih životinja</p> <p>od uključivo 50% a manje od 80% označenih životinja</p> <p>manje od 50% označenih životinja</p> <p>(u ukupan broj životinja na gospodarstvu se uključuju samo one starije od 20 dana)</p>	<p>5</p> <p>10</p> <p>50</p>

<p>Europske Unije (u nastavku EU)</p> <p>Označavanje i registracija uvezenoga goveda</p> <p>Putni list</p>		<p>hrvatskim markicama najkasnije 20 dana nakon provođenja veterinarsko zdravstvenih mjera.</p> <p>čl. 9(1) goveda koja se kolju najkasnije 20 dana nakon ulaska u RH i provedenih veterinarsko zdravstvenih pregleda ne premarkiravaju se RH markicama.</p> <p>PUTNI LIST</p> <p>Članak 16</p> <p>1) Na temelju registracije goveda u JRG, HPA izdaje Putni list, koji sadrži po jedan primjerak obrazaca »Odlazak« i »Dolazak«, iz priloga V. ovoga Pravilnika.</p> <p>(2) HPA izdaje Putni list u roku od 14 dana od dana registracije teleta.</p> <p>(3) U slučaju goveda uvezenih iz država koje nisu članice Europske unije Putni list se izdaje u roku od 14 dana od dana registracije goveda od strane ovlaštene veterinarske organizacije u JRG, po njihovom ponovnom označavanju te provedenim karantenskim mjerama, a prije raspuštanja karantene.</p> <p>(4) Za goveda uvezena iz država članica Europske unije, HPA izdaje Putni list u roku od 14 dana od dana registracije.</p> <p>(5) U slučaju goveda uvezenih iz Europske unije, Putni list, koji prati životinju po njenom dolasku, posjednik u roku od 4 dana od dana uvoza predaje ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji, koja podatke iz Putnog lista upisuje u JRG u skladu s člankom 15. stavkom 2. ovoga Pravilnika, te u roku od 7 dana Putni list mora dostaviti HPA-u. HPA, odmah po primitku, Putni list vraća državi koja je Putni list izdala.</p> <p>(6) Putni list, kao i pripadajuće obrasce »Odlazak« i »Dolazak« iz stavka 1. ovoga članka posjednik mora čuvati na gospodarstvu na kojem se govedo nalazi.</p> <p>(7) Putni list mora pratiti govedo pri svakom premještanju.</p> <p>(8) Posjednik koji premješta tele mlade od 28 dana s gospodarstva dužan je registrirati tele te nabaviti Putni list koji će pratiti životinju tijekom premještanja.</p>	<p>Putni list za goveda</p> <p>od uključivo 80% a manje od 100% životinja ima putni list</p> <p>od uključivo 50% a manje od 80% ima putni list</p> <p>manje od 50% ima putni list</p> <p>(u ukupan broj životinja na gospodarstvu koje imaju putni list uključuju se i one životinje koje nemaju putni list ali je posjednik iste označio i prijavio u Jedinствeni registar goveda ili je prijavio gubitak putnog lista)</p>	<p>5</p> <p>10</p> <p>50</p>
<p>Gubitak putnog lista</p> <p>Premještanje goveda</p> <p>Registar goveda na gospodarstvu</p> <p>Rokovi za dostavu podataka o uginuću i premještanju goveda</p>		<p>Članak 18. st. 1 i 6.</p> <p>1) Ako posjednik izgubi Putni list mora, najkasnije u roku od 7 dana nakon što je saznao za gubitak, zatražiti zamjenski Putni list.</p> <p>(6) Ukoliko posjednik, kojem je izdan zamjenski Putni list, pronađe izvorni Putni list mora ga odmah dostaviti HPA-u.</p> <p>PREMJEŠTANJE GOVEDA</p> <p>Članak 20.</p> <p>(1) Premještanje goveda dopušteno je jedino ako je govedo označeno i registrirano u skladu s odredbama članka 7., 8., 9. i 13. ovoga Pravilnika te ima Putni list u skladu s člankom 16. ovoga Pravilnika.</p> <p>(2) Svaki put kada se životinja premješta mora je pratiti Putni list ili Privremeni putni list.</p> <p>REGISTAR GOVEDA NA GOSPODARSTVU</p> <p>Članak 29</p> <p>1) svaki posjednik mora voditi Registar goveda na gospodarstvu u ručnom ili računalnom obliku, a kojega je dužan dati na uvid kontrolnom ili nadležnom tijelu</p> <p>ROKOVI</p> <p>Člana k 15 st. 2) Posjednik je dužan u roku od 4 dana od dana nastale promjene (premještanja ili uginuća) podatke dostaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji. Ovlaštena veterinarska organizacija je dužna podatke upisati u JRG najkasnije u roku od sljedeća 3 dana.</p> <p>Članka 25 st 6) Ukoliko govedo na sajmu nije prodano, posjednik je dužan na poledini Putnog lista upisati podatke o privremenom premještanju goveda sa sajma natrag na vlastito gospodarstvo te ovjeriti ponovni dolazak na gospodarstvo na Putnom listu najkasnije u roku od 4 dana u ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji.</p>	<p>Registar goveda na gospodarstvu se vodi ažurno i na propisani način</p> <p>Registar goveda na gospodarstvu se vodi</p> <p>Premještanje životinja je u propisanom roku prijavljeno nadležnom tijelu</p>	<p>10</p> <p>100</p> <p>10</p>

Tablica 8: Standardi za identifikaciju i registraciju koza i ovaca

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVODENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Uredba bor. 21/2004 (EC) od 17. prosinca 2004 o sustavu za identifikaciju i registraciju ovaca i koza i o provedbi Uredbe (EC) br. 1782/2003 te Direktive 92/102 i 64/432	Članak 4. Uredba br. 1560/2007 Evidencija posjednika domaćih životinja	Pravilnik o obveznom označavanju i registraciji ovaca i koza (NN br.111/2007) Pravilnik o provođenju obveznog označavanja i registracije ovaca i koza (NN br.111/2007,154/2008)	EVIDENCIJA POSJEDNIKA DOMAĆIH ŽIVOTINJA Pravilnik o obveznom označavanju i registraciji ovaca i koza (NN bor 111/2007) Članak 7 st. 1. I 2. 1) Uprava vodi središnji registar, u kojem se evidentiraju podaci o svim gospodarstvima i posjednicima na području Republike Hrvatske, osim prijevoznika. 2) Središnji registar sadrži identifikacijski broj gospodarstva, osim u slučaju prijevoznika, zanimanje posjednika, vrstu proizvodnje (meso ili mlijeko) i vrstu životinja koje posjeduje. Svaki posjednik koji trajno drži životinje mora jedanput godišnje ispuniti godišnju dojavu brojnog stanja ovaca i koza na gospodarstvu i u roku u skladu s propisom iz članka 4. stavka 6. ovoga Pravilnika.	Evidencija u središnji registar Posjednik životinja je upisan u središnji registar	100
Uredba br. 1560/2007 (EC) od 17. prosinca 2007 o provedbi Uredbe bor. 21/2004 vezano na datum uvođenja elektronske identifikacije za ovce i koze	Članak 3 i Uredba br. 1560/2007 Označavanje životinja	Pravilnik o smjernicama i postupku elektronskog označavanja i koza 148/08	OZNAČAVANJE ŽIVOTINJA <u>Pravilnik o obveznom označavanju i registraciji ovaca i koza (N.N. bor 111/2007)</u> Al. 4. Sve životinje na gospodarstvu moraju biti označene prvim sredstvom za označavanje – ušnom Maricom u desnom uhu 6 mjeseci nakon rođenja tj. prije napuštanja gospodarstva a sve životinje moraju u uvozu u RH namijenjene daljnjem držanju moraju nakon veterinarsko zdravstvenog pregleda biti označene na određeno gospodarstvu u skladu s Pravilnikom <u>Pravilnik o provođenju obveznog označavanja i registracije ovaca i koza (N.N. bor.111/2007,154/2008)</u> Al. 11. Zamjensku Maricu posjednik mora naručiti u roku od 4 dana od trenutka spoznaje ukoliko je originalna izgubljena, oštećena ili nečitljiva a životinja mora biti označena zamjenskom Maricom u roku od 28 dana (HPA isporučuje istu u roku od 14 dana od dana narudžbe) Al. 10. Od ovoga se izuzimaju životinje porijeklom iz EU ili životinje koje s granice idu direktno na klanje i zakolju se u roku od 5 dana (izmjene i dopune Pravilnika) Al. 1. Od 01.01.2010 sve životinje rođene nakon toga datuma biti će označene drugim sredstvom – elektronskim transponderom, osim ako s gospodarstva idu direktno na klanje čl. 4. Po odobrenju nadležnog tijela drugo sredstvo označavanja može biti i ušna markica na drugom uhu, oznaka na gležnju kod ovaca i tetovirani broj za uzgojno valjane životinje	Označavanje životinja od uključivo 80% a manje od 100% označenih životinja od uključivo 50% a manje od 80% označenih životinja manje od 50% označenih životinja (u ukupan broj životinja na gospodarstvu se uključuju samo one koje moraju biti označene prema propisima)	5 10 50
	Članak 3. Registar ovaca i koza na gospodarstvu		REGISTAR OVACA I KOZA NA GOSPODARSTVU <u>Pravilnik o obveznom označavanju i registraciji ovaca i koza (N.N. br 111/2007)</u> čl. 5. Posjednik je dužan voditi ROKG, Registar ovaca i koza na gospodarstvu u pisanom ili elektronskom obliku	Registar ovaca i koza na gospodarstvu se vodi ažurno i na propisan način Registar ovaca i koza na gospodarstvu se vodi	10 100
	Članak 3. i 5. Praćenje prometa životinja		PRAĆENJE PROMETA ŽIVOTINJA <u>Pravilnik o provođenju obveznog označavanja i registracije ovaca i koza (N.N. br.111/2007,154/2008)</u> čl. 15.Sve životinje u prometu prati Putni list čl. 16. Podatke iz Putnog lista OVO mora unijeti u JROK u roku od 3 dana čl. 9. Po označavanju životinja označavatelj ispunjava Potvrdu o označavanju i evidentira je u roku od 7 dana u JROK čl. 9. Za životinje uvezene iz EU-a posjednik dostavlja Putni list i veterinarski certifikat u roku od 14 dana čl. 16. U unutarnjem prometu posjednik obavještava ovlaštenog/službenog veterinaru u roku od 4 dana čl. 30. Posjednik prijavljuje brojno stanje na dan 1. 12 tekuće godine u roku 15 dana	Promet i brojno stanje se prijavljuje u propisanom roku	10
	Praćenje brojnog stanja životinja				

B. ZDRAVLJE LJUDI, ŽIVOTINJA I BILJAKA

Tablica 9: Standardi za sredstva za zaštitu bilja

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Direktiva Vijeća 91/414/EEC od 15. srpnja 1991. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja	<p>Članak 3.</p> <p>1. Države članice propisuju da se sredstva za zaštitu bilja ne smiju plasirati na tržište ili rabiti na njihovom teritoriju, ako one nisu odobrile sredstvo u skladu s ovom Direktivom, osim ako je predviđena uporaba iz članka 22.</p> <p>2. Države članice ne smiju uz obrazloženje kako sredstvo za zaštitu bilja nije odobreno za uporabu na njihovom teritoriju sprečavati proizvodnju, skladištenje ili kretanje takvih sredstava namijenjenih uporabi u drugoj državi članici ako: - je sredstvo odobreno u drugoj državi članici, i - se udovolji uvjetima inspekcije koje je utvrdila država članica kako bi se zajamčila usklađenost sa stavkom 1.</p> <p>3. Države članice propisuju pravilnu uporabu sredstava za zaštitu bilja. Pravilna uporaba obuhvaća ispunjavanje uvjeta utvrđenih u skladu s člankom 4. i navedenih na etiketama, te primjenu načela važeće prakse zaštite bilja i kad god je to moguće načela integriranog nadzora.</p> <p>4. Države članice propisuju da se aktivne tvari ne smiju plasirati na tržište osim ako: - su razvrstane, pakirane i etiketirane u skladu s</p>	<p>Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (N.N. 70/05)</p> <p>Pravilnik o uputama koji su se obvezni pridržavati korisnici sredstava za zaštitu bilja te uvjetima kojima moraju udovoljavati (N.N. 135/08)</p>	<p>Nije dopušteno primjenjivati sredstva za zaštitu bilja koja nisu registrirana u Republici Hrvatskoj.</p>	<p>Primjenjuju se samo sredstva za zaštitu bilja koja su registrirana pri nadležnom tijelu, te ako su razvrstana, pakirana, označena i opremljena etiketom s propisanim podacima (deklaracijom) i uputom za primjenu u skladu s posebnim propisima o opasnim tvarima i pripravcima te u skladu s provedbenim propisima donesenim na temelju Zakona o sredstvima za zaštitu bilja (N.N. 70/05)</p>	<p>100</p>
	<p>Direktivom 67/548/EEZ, i</p> <p>- ukoliko se aktivne tvari nisu pojavile na tržištu dvije godine nakon obavijesti o ovoj Direktivi, a dokumentacija je proslijeđena državama članicama i Komisiji u skladu s člankom 6, s objašnjenjem da je aktivna tvar namijenjena za uporabu iz članka 2, stavka 1. Ovaj se uvjet ne odnosi na aktivne tvari namijenjene uporabi iz članka 22.</p>		<p>Sredstva za zaštitu bilja se moraju upotrebljavati u skladu s uputama, upozorenjima i obavijestima na etiketi, načelima dobre poljoprivredne prakse, integrirane zaštite bilja i ekološke proizvodnje radi očuvanja zdravlja ljudi, životinja i zaštite okoliša općenito.</p>	<p>Sredstva za zaštitu bilja moraju se primjenjivati u skladu s rješenjem o registraciji ili izdanom dozvolom, te sukladno uputama, upozorenjima i obavijestima na etiketi.</p> <p>Sredstva treba koristiti na način najprihvatljiviji s gledišta dobre poljoprivredne prakse, integrirane zaštite bilja i zaštite okoliša u skladu s Pravilnikom o uputama koji su se obvezni pridržavati korisnici sredstava za zaštitu bilja te uvjetima kojima moraju udovoljavati (NN 135/08).</p>	<p>50</p>

			<p>(b) beta-agoniste, u obliku injekcija, koji potiču tokolizu u krava za vrijeme teljenja.</p> <p>2) Veterinarsko-medicinske proizvode iz stavka 1. točke 2. ovoga članka primjenjuje veterinar. O primjeni proizvoda iz stavka 1. točke 2. podtočke (a) ovoga članka veterinar mora voditi evidenciju u skladu sa stavkom 1. točkom 1. ovoga članka.</p> <p>3) Posjednicima životinja zabranjeno je držanje veterinarsko-medicinskih proizvoda koji sadrže beta-agoniste, a koji se mogu koristiti za poticanje tokolize.</p> <p>4) Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1. točke 2. podtočke (b) ovoga članka, zabranjena je terapijska primjena na životinjama čiji se proizvodi koriste za prehranu ljudi, uključujući i rasplodne životinje na kraju njihovog reproduktivnog života.</p>	Posjednik životinje ne drži veterinarsko-medicinske proizvode koji sadrže beta-agoniste, a koji se mogu koristiti za poticanje tokolize.	80
	<p><i>Članak 5.</i></p> <p>Bez obzira na članak 3. točku (a) i ne dovodeći u pitanje članak 2, države članice mogu odobriti primjenu na uzgajanim životinjama u svrhu zootehničke obrade, veterinarskih ljekovitih proizvoda koje imaju estrogeno (osim estradiola 17β i njegovih esteru sličnih derivata), androgeno ili gestageno djelovanje koji su odobreni u skladu s Direktivom 2001/82/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. studenog 2001. o Kodeksu Zajednice koji se odnosi na veterinarske lijekove proizvode.</p> <p>Takve veterinarske lijekove mora davati veterinar jasno identificiranim životinjama; liječenje odgovorni veterinar mora evidentirati u skladu s točkom 1. članka 4.</p> <p>Međutim, države članice mogu dozvoliti da sinkronizaciju estrusa i pripremu donatora i primatelja za presađivanje zametaka ne obavi neposredno veterinar, već da se to odradi na njegovu odgovornost.</p> <p>U pogledu životinja akvakulture, mlade se ribe mogu liječiti prva tri mjeseca za potrebe inverzije spola veterinarskim lijekovima koji imaju androgeno djelovanje i dozvoljeni su u skladu s Direktivama 81/851/EEZ i 81/852/EEZ.</p> <p>U slučajevima koje predviđa ovaj članak, veterinar će napisati recept za jednokratnu uporabu, u kojem će odrediti potrebno liječenje i količinu potrebnog proizvoda i evidentirati će propisane proizvode.</p> <p>Međutim, zabranjen je zootehnički tretman životinja za proizvodnju i tijekom razdoblja tova životinja za rasplod koje se više ne koriste za rasplod.</p>		<p><i>Članak 5.</i></p> <p>1) Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 2. i članka 3. točke (a) ove Naredbe, dozvoljena je zootehnička primjena na farmskim životinjama veterinarsko-medicinskih proizvoda koji imaju estrogeni (osim 17β-estradiola i njegovih esterima srodnih derivata), androgeni ili gestageni učinak i koji su odobreni u skladu sa Zakonom o veterinarsko-medicinskim proizvodima.⁵ Navedene proizvode primjenjuju samo veterinari, na farmskim životinjama koje moraju biti posebno označene. Veterinar odgovoran za terapijsku primjenu mora voditi evidenciju o primjeni u skladu s člankom 4. točkom 1. ove Naredbe.</p> <p>2) Sinkronizaciju estrusa i pripremu davateljice i primateljice za implantaciju embrija može provoditi i drugi veterinarski djelatnik pod odgovornošću veterinara.</p> <p>3) Kod životinja akvakulture, u mladi riba, u prva tri mjeseca života mogu se, u svrhu inverzije spola, primjenjivati veterinarsko-medicinski proizvodi androgenog učinka odobreni u skladu sa Zakonom o veterinarsko-medicinskim proizvodima.⁶</p> <p>4) U slučajevima iz ovoga članka, veterinar mora propisati neponovljivi recept, u kojem točno navodi svrhu, način primjene i količinu veterinarsko-medicinskog proizvoda te evidentira propisane proizvode. Neponovljivi recept mora se priložiti i čuvati u evidenciji o liječenju na farmi.</p> <p>5) Zabranjena je zootehnička primjena na životinjama čiji su proizvodi namijenjeni prehrani ljudi i rasplodnim životinjama koje se tove na kraju njihovog reproduktivnog života.</p>	Posjednik životinje ne drži veterinarsko-medicinske proizvode koji sadrže 17β-estradiol i njegove esterima srodne derivate.	100
				Posjednik osigurava da samo veterinar ili drugi veterinarski djelatnik može provoditi sinkronizaciju estrusa i pripremu davateljice i primateljice za implantaciju embrija	100

	<p><i>Članak 7.</i></p> <p>1. U smislu trgovine, države članice mogu odobriti stavljanje na tržište životinja za uzgoj i rasplodnih životinja na koncu njihovog reproduktivnog života, koje su tijekom tog razdoblja bile podvrgnute liječenju koje se spominje u člancima 4, 5. ili 5a. i mogu odobriti stavljanje pečata Zajednice na meso takvih životinja ukoliko je udovoljeno uvjetima predviđenim u člancima 4, 5. ili 5a. i razdobljima povlačenja predviđenim u odobrenju radi stavljanja na tržište. Međutim, može se dozvoliti trgovina vrijednim konjima, a posebno konjima za utrke, natjecanja, cirkuskim konjima ili konjima za uzgoj ili za izložbe, uključujući registrirane kopitare kojima su davani veterinarski lijekovi koji sadrže alil-trenbolon ili beta-agonisti za potrebe iz članka 4., prije isteka razdoblja karence, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti koji uređuju uporabu lijekova i da su vrsta i datum liječenja evidentirani na svjedodžbi ili putovnici koja prati ove životinje.</p> <p>2. Meso ili proizvodi od životinja kojima su bile davane tvari s estrogenim, androgenim, gestagenim djelovanjem ili beta-agonisti, u skladu s farmakopejskim odredbama ove Direktive, ne smiju biti stavljeni na tržište za prehranu ljudi osim ako su životinje bile tretirane veterinarskim lijekovima koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 6., i ako je prije klanja životinja poštovana propisana karencija.</p>	<p><i>Članak 8.</i></p> <p>1) Prije isteka karence dozvoljena je trgovina visoko vrijednim konjima, a posebno trkaćim konjima, konjima za natjecanja, konjima u cirkusu, konjima koji su namijenjeni za čistokrvni uzgoj ili za izložbe, uključujući registrirane kopitare, na kojima su primjenjivani veterinarsko-medicinski proizvodi koji sadrže alil-trenbolon ili beta-agoniste u terapijske svrhe propisane člankom 4. ove Naredbe, pod uvjetom da su ispunjeni propisani zahtjevi za primjenu veterinarsko-medicinskog proizvoda i da su u identifikacijskom listu ili u svjedodžbi o zdravstvenom stanju i mjestu podrijetla životinje, koje prate te životinje, evidentirani vrsta i datum primjene.</p> <p>2) Meso ili proizvodi od životinja na kojima su primjenjivane tvari s estrogenim, androgenim ili gestagenim djelovanjem ili beta-agonisti u skladu s odredbama ove Naredbe, ne smiju se staviti u promet u svrhu prehrane ljudi, osim ako su životinje bile tretirane veterinarsko-medicinskim proizvodima koji udovoljavaju zahtjevima iz članka 7. ove Naredbe i ako je prije klanja životinja poštovana propisana karencija.</p>	<p>Posjednik konja osigurava da kada prije isteka karence trguje visoko vrijednim konjima, a posebno trkaćim konjima, konjima za natjecanja, konjima koji su namijenjeni za čistokrvni uzgoj ili za izložbe, uključujući registrirane kopitare, a ukoliko su na tim konjima primijenjeni, u skladu s člankom 4. Naredbe, proizvodi koji sadrže alil-trenbolon ili beta-agoniste, u dokumentima koji prate te životinje (u identifikacijskom listu ili u svjedodžbi o zdravstvenom stanju i mjestu podrijetla životinje) evidentirana je vrsta i datum primjene navedenih tvari.</p> <p>Meso I proizvodi životinja koje su bile tretirane tvarima s estrogenim, androgenim ili gestagenim djelovanjem ili beta-agonistima posjednik stavlja u promet samo ako navedeni VMP-ovi udovoljavaju zahtjevima Naredbe iz članka 6. i ako je prije klanja životinja poštovana propisana karencija.</p>	100
--	--	---	---	-----

Tablica 11: Standardi vezani za zdravstvenu ispravnost hrane

PROPIS EU	ZAHTEJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTEJEVA	ZAHTEJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
<p>Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. godine o općim načelima i uvjetima propisa o hrani, osnivanju Europske uprave za zdravstvenu ispravnost hrane i postupanju u pitanjima zdravstvene ispravnosti hrane</p>	<p>Članak 14. (Nije dopušteno stavljanje na tržište hrane koja je zdravstveno neispravna)</p> <p>Uvjeti za utvrđivanje zdravstvene ispravnosti hrane</p> <p>1. Zdravstveno neispravnu hranu nije dopušteno stavljati na tržište.</p> <p>2. Hrana je zdravstveno neispravna ako je:</p> <p>(a) štetna za zdravlje;</p> <p>(b) neprikladna za ljudsku konzumaciju.</p> <p>3. Pri odlučivanju je li neka hrana zdravstveno neispravna, uzimaju se u obzir:</p> <p>(a) normalni uvjeti u kojima potrošač rabi tu hranu i svake faze proizvodnje, prerade i distribucije, te</p> <p>(b) informacije koje su dane potrošaču, uključujući podatke na deklaraciji i druge informacije koje su dostupne potrošaču, u vezi s izbjegavanjem specifičnih štetnih djelovanja na</p>	<p>Zakon o hrani („Narodne novine“ br. 46/07, 155/08)</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane („Narodne novine“ br. 99/07, 27/08)</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla („Narodne novine“ br. 99/07)</p> <p>Pravilnik o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“ br. 41/08)</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane za životinje („Narodne novine“ br. 41/08)</p>	<p>Zakon o hrani, članak 14.</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane („Narodne novine“ br. 99/07, 27/08)- Opći i posebni zahtjevi higijene (članak 4.)</p> <p>SPH koji obavlja primarnu proizvodnju i pripadajuće djelatnosti koje su navedene u Prilogu I. ovoga Pravilnika moraju se pridržavati općih odredbi o higijeni koje su utvrđene u</p>	<p>Zakon o hrani, članak 14. – zdravstvena ispravnost</p> <p>Hrana koja nije zdravstveno ispravna ne smije se stavljati na tržište</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane, Prilog 1, A- zahtjevi higijene u primarnoj proizvodnji</p> <p>Primarni proizvodi su zaštićeni od kontaminacije. Subjekti u proizvodnji hrane provode mjere za kontrolu kontaminacije iz zraka, tla, vode, hrane za životinje, gnojiva, vet. lijekova, sredstva za zaštitu bilja i zbrinjavanje otpada te mjere vezane uz zdravlje i dobrobit životinja i biljno zdravlje.</p>	<p>Hrana nije stavljena u širi promet izvan gospodarstva i moguće je ispraviti grešku, odnosno uništiti neispravnu hranu na gospodarstvu i/ili povući hranu s tržišta: 5 bodova</p> <p>Hrana je stavljena na tržište izvan gospodarstva i nije moguće ispraviti grešku: 40 bodova</p> <p>5</p>

	<p>zdravlje ljudi neke određene hrane ili kategorije hrane.</p> <p>4. Pri odlučivanju je li neka hrana štetna za zdravlje ljudi, uzimaju se u obzir:</p> <p>(a) ne samo mogući izravni i/ili kratkoročni i/ili dugoročni učinci te hrane na zdravlje osobe koja je konzumira, nego i na buduće generacije;</p> <p>(b) mogući kumulativni toksični učinci;</p> <p>(c) posebna zdravstvena osjetljivost specifične kategorije potrošača na hranu namijenjenu toj kategoriji potrošača.</p> <p>5. U utvrđivanju je li neka hrana neprikladna za ljudsku konzumaciju, uzima se u obzir da li je ta hrana neprihvatljiva za ljudsku konzumaciju kojoj je namijenjena zbog njene kontaminacije, vanjskim uzročnikom ili na neki drugi način, ili zbog truljenja, kvarenja ili raspadanja.</p> <p>6. Ako je zdravstveno neispravna hrana dio jedne proizvodne partije, serije ili pošiljke istovrsne hrane po kategoriji i opisu, drži se da je sva hrana te proizvodne partije, serije ili pošiljke također zdravstveno neispravna, osim ako se nakon laboratorijske analize utvrdi suprotno.</p> <p>7. Hrana koja je u skladu sa specifičnim odredbama</p>		<p>Dijelu A Priloga I. ovoga Pravilnika te ako je propisano zadovoljavati posebne zahtjeve određene Pravilnikom o higijeni hrane životinjskog podrijetla.</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla („Narodne novine“ br. 99/07), članak 3.- Opće obveze) SPH moraju ispunjavati odgovarajuće odredbe iz Priloga II. i III. ovoga Pravilnika.</p>	<p>Prostorije i objekti moraju biti čisti i dezinficirani, životinje moraju biti čiste, mora se koristiti voda za piće, hranom moraju rukovati osobe koje su prošle izobrazbu o rizicima za zdravlje, potrebno je spriječiti da životinje i štetni organizmi uzrokuju kontaminaciju.</p> <p>Vode se evidencije o mjerama radi kontrole opasnosti. Na gospodarstvu se vode evidencije o vrsti i podrijetlu hrane kojom su hranjene životinje, vet. lijekovima i liječenju životinja, pojavama bolesti životinja, rezultatima analiza na uzorcima od životinja i izvješćima o obavljenim pregledima životinja ili proizv. život. podrijetla.</p> <p>Vode se evidencije o upotrebi sredstva za zaštitu bilja i biocida, pojavi štetnika ili bolesti, rezultatima analiza koje su obavljene na uzorcima bilja.</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla, članak 3.- Opće obveze Subjekt u poslovanju s hranom ispunjava odgovarajuće odredbe iz Priloga II. i III. Pravilnika.</p>	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p>
	<p>Zajednice iz područja zdravstvene ispravnosti hrane, drži se zdravstveno ispravnom s obzirom na aspekte, koji su pokriveni tim odredbama Zajednice.</p> <p>8. Sukladnost hrane sa specifičnim odredbama koje se na nju primjenjuju neće sprječavati nadležna tijela u poštivanju odgovarajućih mjera da ograniče da se ta hrana stavi na tržište ili da zatraže njeno povlačenje s tržišta, ako postoje razlozi za sumnju u zdravstvenu ispravnost te hrane, bez obzira na tu njenu sukladnost.</p> <p>9. Ukoliko Zajednica ne propiše specifične odredbe, hrana će se smatrati zdravstveno ispravnom ako je sukladna sa specifičnim odredbama zakona o hrani države članice na čijem se teritoriju hrana stavlja na tržište, čije su odredbe sastavljene i primjenjuju se ne dovodeći u pitanje Ugovor, posebice njegove članke 28. i 30.</p>		<p>Pravilnik o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane („Narodne novine“ br. 41/08) – članak 6</p> <p>1) Pri označavanju zapakirane hrane obvezno je navođenje najmanje sljedećih podataka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. naziv hrane pod kojim se ista prodaje (u daljnjem tekstu: naziv hrane); 2. popis sastojaka; 3. količina određenih sastojaka ili kategorija sastojaka; 4. neto količina ili količina punjenja; 5. rok trajanja; 6. uvjeti čuvanja i upotrebe, gdje je to potrebno, odnosno ako mogu utjecati na trajnost hrane; 7. naziv i adresa proizvođača ili onoga koji hranu pakira ili stavlja na tržište, a registriran je u Republici Hrvatskoj; 8. pojedinosti o mjestu podrijetla, ako bi propust takva navođenja mogao krivo navoditi potrošača o pravom podrijetlu; 9. upute za upotrebu gdje je to potrebno radi pravilnog korištenja; 10. stvarna alkoholna jakost, 	<p>Pravilnik o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane- Označavanje hrane</p> <p>Subjekt u poslovanju s hranom propisno označava hranu. Navode se najmanje sljedeći podatci za zapakiranu hranu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. naziv hrane pod kojim se ista prodaje (u daljnjem tekstu: naziv hrane); 2. popis sastojaka; 3. količina određenih sastojaka ili kategorija sastojaka; 4. neto količina ili količina punjenja; 5. rok trajanja; 6. uvjeti čuvanja i upotrebe, gdje je to potrebno, odnosno ako mogu utjecati na trajnost hrane; 7. naziv i adresa proizvođača ili onoga koji hranu pakira ili stavlja na tržište, a registriran je u Republici Hrvatskoj; 8. pojedinosti o mjestu podrijetla, ako bi propust takva navođenja mogao krivo navoditi potrošača o pravom podrijetlu; 9. upute za upotrebu gdje je to potrebno radi pravilnog korištenja; 10. stvarna alkoholna jakost, za pića koja sadrže više od 1,2% vol. alkohola. 	<p>5</p>

			<p>za pića koja sadrže više od 1,2% vol. alkohola.</p> <p>(2) Adresa iz stavka 1. točke 7. ovoga članka podrazumijeva naziv mjesta, poštanski broj, ulicu i kućni broj te naziv države.</p> <p>(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, adresa može biti skraćena na bilo koji način pod uvjetom da skraćena omogućava identifikaciju tvrtke i dovoljna je za poštanske svrhe. (4) Mjestom podrijetla iz stavka 1. točke 8. ovoga članka smatra se:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zemlja gdje je hrana proizvedena odnosno zemlja gdje je hrana podvrgnuta tehnološkom procesu koji je posljednji bitno promijenio njezina svojstva; – zemlja podrijetla, za hranu za koju je to propisano posebnim propisom; – zemlja gdje je povrće ili voće ubrano, za svježe voće i povrće; – zemlja uzgoja i zemlja klanja, za rasječeno meso domaćih papkara i kopitara, peradi, lagomorfa (kunića i zečeva), divljači i uzgojene divljači te jestivih nusproizvoda. <p>Članak 10. 2) Pri označavanju nezapakirane hrane obvezno je navođenje najmanje podataka o nazivu hrane i nazivu proizvođača ili onoga koji hranu stavlja na tržište, osim u slučaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> proizvoda ribarstva i živih školjkaša kada moraju sadržavati zemlju podrijetla ili mjesto uzgoja koje se označava riječima »ulovljeno u...« odnosno »uzgojeno u...« iza čega slijedi naziv zemlje te druge podatke sukladno posebnim propisima; voća i povrća, svježeg i/ili obradenog (u komadu ili rezanog) koji se nude na prodaju bez ambalaže ili u ambalaži i/ili se pakiraju na mjestu prodaje u proziru ambalažu kada mora sadržavati i zemlju podrijetla odnosno zemlju gdje je povrće ili voće ubrano te druge podatke sukladno posebnim propisima. <p>(3) U slučaju nezapakirane hrane koja je s mikrobiološkog gledišta brzo pokvarljiva potrebno je označiti i rok trajanja odnosno »upotrijebiti do« iza čega slijedi datum.</p>	<p>Za nezapakiranu hranu obvezno je navođenje najmanje podataka o nazivu hrane i nazivu proizvođača, osim kod proizvoda ribarstva i živih školjkaša kada moraju sadržavati zemlju podrijetla ili mjesto uzgoja i druge podatke sukladno propisima; voća i povrća koji se nude na prodaju bez ambalaže te mora biti navedena zemlja podrijetla odnosno zemlja gdje je ubrano i drugi podaci sukladno propisima; kod nezapakirane hrane koja je s mikrobiološkog gledišta brzo pokvarljiva naznačiti i rok trajanja odnosno „upotrijebiti do“ iza čega slijedi rok trajanja.</p>	<p>Hrana za životinje nije stavljena u širi promet izvan gospodarstva i moguće je ispraviti</p>
	<p>Članak 15. Uvjeti za utvrđivanje zdravstvene ispravnosti hrane za životinje</p>		<p>Zakon o hrani, članak 16. Nije dopušteno stavljanje na tržište hrane za životinje</p>	<p>Zakon o hrani, članak 16. Hrana za životinje koja je zdravstveno neispravan nije stavljena na tržište.</p>	

	<p>1. Zdravstveno neispravnu hranu za životinje nije dopušteno stavljati na tržište niti njome hraniti životinje koje služe za proizvodnju hrane.</p> <p>2. Hrana za životinje drži se zdravstveno neispravnom za uporabu kojoj je namijenjena ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ima negativni učinak na zdravlje ljudi ili životinja; — čini hranu koja nastaje od životinja koje proizvode hranu zdravstveno neispravnom za ljudsku konzumaciju. <p>3. Ako je zdravstveno neispravna hrana za životinje dio jedne proizvodne partije, serije ili pošiljke istovrsne hrane za životinje po kategoriji i opisu, drži se da je sva hrana za životinje te proizvodne partije, serije ili pošiljke također zdravstveno neispravna, osim ako se nakon laboratorijske analize utvrdi suprotno.</p> <p>4. Hrana za životinje koja je sukladna sa specifičnim odredbama Zajednice iz područja zdravstvene ispravnosti hrane za životinje, drži se zdravstveno ispravnom s obzirom na aspekte, koji su pokriveni tim odredbama Zajednice.</p> <p>5. Sukladnost hrane za životinje sa specifičnim odredbama koje se na nju primjenjuju neće spriječiti nadležna tijela poduzmu odgovarajuće mjere da ograniče da se ta hrana za životinje stavi na tržište ili da zatraže njeno povlačenje s tržišta, ako postoje razlozi za sumnju u zdravstvenu ispravnost te hrane za životinje, bez obzira na tu njenu sukladnost.</p> <p>6. Ukoliko Zajednica ne propiše specifične odredbe, hrana za životinje će se smatrati zdravstveno ispravnom ako je sukladna specifičnim odredbama zakona o hrani za životinje države članice na čijem se teritoriju hrana za životinje stavlja na tržište, čije su odredbe sastavljene i primjenjuju se ne dovodeći u pitanje Ugovor, posebice njegove članke 28. i 30.</p> <p>Članak 17. Odgovornost</p> <p>1. Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije unutar poslovanja kojim upravlja moraju osigurati da hrana ili hrana za životinje</p>		<p>koja je zdravstveno neispravna</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane za životinje („Narodne novine“ br. 41/08) članak 4.</p> <p>Subjekti su dužni osigurati da se sve faze proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njihovim nadzorom provode u skladu s propisima o hrani za životinje i dobrom praksom. Posebno moraju osigurati da su ispunjeni higijenski uvjeti utvrđeni ovim Pravilnikom.</p> <p>Prilikom hranjenja životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, svi subjekti u lancu od primarne proizvodnje do hranidbe životinja dužni su poduzimati mjere i provoditi postupke kako bi se opasnost od biološke, kemijske i fizičke kontaminacije hrane za životinje, životinja i životinjskih proizvoda svela na najmanju moguću mjeru.</p> <p>Zakona o hrani Članka 19. Odgovornosti</p> <p>Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, moraju osigurati da hrana ili hrana za životinje udovoljava propisima o</p>	<p>Pravilnik o higijeni hrane za životinje- Opći zahtjevi Subjekt u poslovanju s hranom za životinje mora voditi poslovanje u skladu s propisima o hrani za životinje te je potrebno zadovoljiti uvjete propisane Pravilnikom. Potrebno je poduzimati mjere da se smanji opasnost od biološke, kemijske i fizičke kontaminacije hrane za životinje, životinja i životinjskih proizvoda</p> <p>Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, moraju osigurati da hrana ili hrana za životinje udovoljava propisima o hrani i to isto moraju moći dokazati.</p>	<p>grešku, odnosno uništiti neispravnu hranu na gospodarstvu i/ili povući hranu s tržišta: 5 bodova</p> <p>Hrana za životinje je stavljena na tržište izvan gospodarstva i nije moguće ispraviti grešku: 40 bodova</p> <p style="text-align: center;">5</p>
--	--	--	---	--	---

	<p>udovoljavaju zahtjevima zakona o hrani koji su od važnosti za njihovo poslovanje i moraju dokazati se je tim zahtjevima udovoljeno.</p> <p>Članak 18. Sljedivost</p> <p>1. Mogućnost sljedivosti hrane, hrane za životinje, životinja koje proizvode hranu ili bilo koje druge tvari koja je namijenjena ugradnji ili se može očekivati da će biti ugrađena u hranu ili hranu za hranu za životinje mora biti uspostavljena u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije.</p> <p>2. Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje moraju biti u mogućnosti identificirati svaku osobu koja ih je opskrbljivala hranom, hranom za životinje, životinjama koje proizvode hranu, ili bilo kojom drugom tvari koja je namijenjena ugradnji ili se može očekivati da će se ugraditi u hranu ili hranu za životinje. U tom cilju, ti subjekti moraju uvesti sustave i postupke koji omogućavaju da takva informacija bude dostupna nadležnim tijelima na njihov zahtjev.</p> <p>3. Subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje moraju uvesti sustave i postupke za identifikaciju drugih subjekata kojima su isporučivali svoje proizvode. Ova informacija mora biti dostupna nadležnim tijelima na njihov zahtjev.</p> <p>4. Hrana ili hrana za životinje koja se stavlja na tržište ili je vjerojatno da će biti stavljena na tržište Zajednice mora biti odgovarajuće deklarirana ili na drugi način identificirana, da bi se omogućila mogućnost sljedivosti, putem odgovarajuće propisane dokumentacije ili drugih informacija u skladu s odgovarajućim zahtjevima ili drugim odredbama.</p> <p>5. Odredbe u svrhu primjene uvjeta iz ovog članka u vezi različitih sektora mogu se usvojiti po postupku utvrđenom u članku 58, stavak 2.</p>		<p>hrani i to isto moraju moći dokazati.</p>	<p>Slijedivost</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane – Prilog I., Vodenje evidencija, točka 8.</p> <p>Subjekti u poslovanju s hranom koji se bave uzgojem životinja ili koji proizvode primarne proizvode životinjskog podrijetla vode evidencije o:</p> <p>(a) vrsti i podrijetlu hrane kojom su hranjene životinje,</p> <p>(b) veterinarskim lijekovima i veterinarsko-medicinskim proizvodima ili drugim vrstama liječenja kojima su bile podvrgnute životinje, datumu primjene lijekova odnosno liječenja i karenciji,</p> <p>(c) pojavama bolesti koje mogu utjecati na zdravstvenu ispravnost proizvoda životinjskog podrijetla,</p> <p>(d) rezultatima svih analiza koje su obavljene na uzorcima uzetim od životinja ili drugim uzorcima u dijagnostičke svrhe koji su važni za zdravlje ljudi,</p> <p>(e) svim relevantnim izvješćima o obavljenim pregledima životinja ili proizvoda životinjskog podrijetla.</p> <p>Subjekti u poslovanju s hranom koji proizvode, beru, žanju ili skupljaju biljne proizvode vode evidencije o:</p> <p>(a) svakoj uporabi sredstava za zaštitu bilja i biocida,</p> <p>(b) svakoj pojavi štetnika ili bolesti koje mogu utjecati na zdravstvenu ispravnost proizvoda biljnog podrijetla,</p> <p>(c) rezultatima svih relevantnih analiza koje su obavljene na uzorcima bilja ili drugim uzorcima koji su važni za zdravlje ljudi.</p> <p>Pravilnik o higijeni hrane za životinje- vodenje evidencija (primarna proizvodnja)</p> <p>Potrebno je voditi evidencije o:</p> <p>(a) korištenju bilo kojeg sredstva za zaštitu bilja i biocida;</p> <p>(b) korištenju genetski modificiranog sjemena;</p> <p>(c) svakoj pojavi uzročnika bolesti i štetnika koji mogu utjecati na sigurnost primarnih proizvoda;</p> <p>(d) rezultatima analiza uzoraka primarnih proizvoda ili bilo kojih drugih proizvoda uzetih u dijagnostičke svrhe, a koji mogu utjecati na sigurnost hrane;</p> <p>(e) porijeklu i količinama svakog primarnog proizvoda prilikom ulaska u objekte, odredištu i količinama svakog izlaska hrane za životinje koji izlazi iz objekata.</p> <p>isporuke,</p> <p>– vrstu, količinu i sastav krmne smjese,</p> <p>– vrstu i količinu krmiva ili krmne smjese zajedno s</p>	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p>
--	---	--	--	---	----------------------------

	<p>Članak 19. Odgovornost za hranu: subjekti u poslovanju s hranom</p> <p>1. Ako subjekt u poslovanju s hranom smatra, ili ima razloga da vjeruje da hrana koju je uvezao, proizveo, preradio, izradio ili distribuirao ne udovoljava uvjetima zdravstvene ispravnosti hrane, mora odmah pokrenuti postupak povlačenja te hrane s tržišta kada ta hrana više nije pod njegovom neposrednom kontrolom i obavijestiti nadležna tijela o tome. Ako je hrana već stigla do potrošača, subjekt u poslovanju s hranom mora učinkovito i točno obavijestiti potrošače o razlogu njezinog povlačenja i, ako je potrebno, od potrošača zatražiti povrat hrane kojom su već opskrbljeni, kada ostale mjere nisu dovoljne za postizanje visoke razine zaštite zdravlja.</p> <p>2. Subjekt u poslovanju s hranom u maloprodaji ili distribucijskoj djelatnosti, koja nema izravnog utjecaja na ambalažu, deklariranje, zdravstvenu ispravnost hrane ili na cjelovitost hrane, mora, u granicama svoje djelatnosti, pokrenuti postupak povlačenja s tržišta proizvoda koji ne udovoljavaju uvjetima zdravstvene ispravnosti hrane i mora sudjelovati u doprinosu zdravstvene ispravnosti hrane tako što će odgovarajuće informacije za sljedivost hrane dati nadležnim tijelima, surađivati u mjerama koje poduzimaju proizvođači, preradivači i/ili nadležna tijela.</p> <p>3. Subjekt u poslovanju s hranom mora bez odgode obavijestiti nadležna tijela ako smatra ili ima razloga vjerovati da hrana koju je stavio na tržište može biti štetna za ljudsko zdravlje. Subjekti u poslovanju s hranom će obavijestiti nadležna tijela o poduzetim mjerama za sprječavanje rizika za krajnjeg potrošača i neće sprječavati ili odgovarati drugu osobu da surađuje s nadležnim tijelima, u skladu s</p>		<p>Zakon o hrani, članak 21. Odgovornost za hranu: subjekti u poslovanju s hranom</p> <p>Ako subjekt u poslovanju s hranom sumnja na zdravstvenu ispravnost hrane mora odmah pokrenuti postupak povlačenja te hrane s tržišta u slučajevima kada ta hrana više nije pod njegovom neposrednom kontrolom te o tome obavijestiti nadležno tijelo.</p> <p>Ako je hrana već kod potrošača, SPH mora točno i učinkovito obavijestiti potrošače o razlogu njezinog povlačenja i ako je potrebno, od potrošača zatražiti povrat hrane kojom su već opskrbljeni, kada ostale mjere nisu dovoljne za postizanje visoke razine zaštite zdravlja.</p> <p>SPH mora bez odgode obavijestiti nadležno tijelo ako smatra ili opravdano sumnja da hrana koju je stavio na tržište može biti štetna za zdravlje ljudi. SPH mora obavijestiti nadležno tijelo o poduzetim mjerama za sprječavanje rizika za krajnjeg potrošača i ne smije sprječavati ili odgovarati drugu osobu da surađuje, u skladu s propisima o hrani i pravnom praksom, s nadležnim tijelom, kada to može sprječavati, smanjiti ili ukloniti rizik koji proizlazi iz hrane.</p>	<p>datumom proizvodnje, imenom/nazivom i adresom kupca (pravna ili fizička osoba ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo).</p> <p>Subjekt u poslovanju s hranom je poduzeo potrebne mjere vezane za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obavještanje nadležnog tijela i prvog kupca i - povlačenje hrane s tržišta. 	40
--	---	--	---	--	----

	<p>nacionalnim pravom i pravnom praksom, kada ovo može spriječiti, smanjiti ili ukloniti rizik koji proizlazi od hrane.</p> <p>4. Subjekt u poslovanju s hranom će surađivati s nadležnim tijelima na poduzetim mjerama da se izbjegne ili smanji rizik koji potječe od hrane kojom on opskrbljuje ili je opskrbljivao tržište.</p> <p>Članak 20. Odgovornosti za hranu za životinje: subjekti u poslovanju s hranom za životinje</p> <p>1. Ako subjekt u poslovanju s hranom za životinje smatra ili ma razloga vjerovati da hrana za životinje koju je uvezao, proizveo, preradio ili distribuirao ne udovoljava uvjetima zdravstvene ispravnosti hrane za životinje, mora odmah pokrenuti postupak povlačenja te hrane za životinje s tržišta i o tome obavijestiti nadležna tijela. U ovim okolnostima ili, u slučaju iz članka 15, stavak (3), gdje proizvodna partija, serija ili pošiljka ne udovoljava uvjetima zdravstvene ispravnosti hrane za životinje, ta se hrana za životinje mora uništiti,</p>		<p>Zakon o hrani, članak 22., Odgovornosti za hranu za životinje: subjekti u poslovanju s hranom</p> <p>Ako subjekt u poslovanju s hranom za životinje smatra ili opravdano sumnja da hrana za životinje koju je uvezao, proizveo, preradio, izradio ili distribuirao, ne udovoljava zahtjevima zdravstvene ispravnosti hrane za životinje, mora odmah pokrenuti postupak povlačenja te hrane za životinje s tržišta te o tome obavijestiti nadležno tijelo. Kada ostale mjere nisu dovoljne za postizanje visoke razine zaštite zdravlja životinja subjekt u poslovanju s hranom za životinje mora učinkovito i točno obavijestiti vlasnike i/ili posjednike životinja koji koriste hranu za životinje odnosno druge subjekte u poslovanju s hranom za životinje o razlogu njezinog povlačenja i ako je potrebno, zatražiti od njih povrat već isporučenih proizvoda. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje mora bez odgode obavijestiti nadležno tijelo ako smatra ili opravdano sumnja da hrana za životinje koju je stavio na tržište ne udovoljava zahtjevima zdravstvene ispravnosti hrane za životinje. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje mora obavijestiti nadležno tijelo o poduzetim mjerama za sprječavanje rizika koji proizlazi od korištenja takve hrane za životinje i ne smije sprječavati ili odgovarati drugu osobu da surađuje, u skladu s propisima o hrani i pravnom praksom, s nadležnim tijelom, kada to može spriječiti, smanjiti ili ukloniti rizik koji proizlazi iz hrane za životinje.</p>	<p>Subjekt u poslovanju s hranom za životinje je poduzeo potrebne mjere vezane za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obavještanje nadležnog tijela i prvog kupaca i - povlačenje hrane s tržišta. 	40
	<p>osim ako nadležnom tijelu i drugačije odgovara. Subjekt će učinkovito i točno informirati sve korisnike hrane za životinje o razlogu njenog povlačenja i ako je potrebno, od njih zatražiti povrat proizvoda koje im je isporučio, kada ostale mjere nisu dovoljne za postizanje visoke razine zaštite zdravlja.</p> <p>2. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje u maloprodaji ili distribucijskoj djelatnosti, koja nema utjecaja na ambalažu, deklariranje, zdravstvenu ispravnost ili cjelovitost hrane za životinje će, u granicama svoje djelatnosti, pokrenuti postupak povlačenja s tržišta proizvoda koji ne udovoljavaju uvjetima zdravstvene ispravnosti hrane za životinje i sudjelovati u doprinosu zdravstvenoj ispravnosti hrane tako što će dostaviti odgovarajuće informacije za sljedivost hrane za životinje i surađivati u mjerama koje poduzimaju proizvođači,</p>				

	<p>prerađivači i/ili nadležna tijela.</p> <p>3. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje mora bez odgode obavijestiti nadležna tijela ako smatra ili ima razloga da vjeruje da hrana za životinje koju je stavio na tržište može ne udovoljavati uvjetima zdravstvene ispravnosti hrane za životinje. On mora obavijestiti nadležna tijela o poduzetim mjerama za sprječavanje rizika koji potječe od uporabe te hrane za životinje i neće sprječavati ili odgovarati drugu osobu da surađuje s nadležnim tijelima, kada ovo može spriječiti, smanjiti ili ukloniti rizik koji potječe od hrane za životinje.</p> <p>4. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje mora surađivati s nadležnim tijelima na poduzetim mjerama da izbjegnu rizik koji potječe od hrane za životinje kojom on opskrbljuje ili je opskrbljivao tržište.</p>				
--	---	--	--	--	--

Tablica 12: Standardi za kontrolu i iskorjenjivanje spongiformnih encefalopatija

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Uredba (EC) br.999/2001 Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001 koja donosi pravila za sprječavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija	<p>Članak 7. Zabrana u vezi hranidbe životinja</p> <p>1. Hranidba preživača bjelančevinama životinjskog podrijetla je zabranjena.</p> <p>2. Zabrana iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na druge životinje osim preživača, a u odnosu na hranidbu tih životinja proizvodima životinjskog podrijetla zabrana se provodi u skladu s Dodatkom IV Uredbe.</p> <p>3. Stavci 1. i 2. članka 7. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje odredbe Dodatka IV Uredbe.</p>	Pravilnik za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih encefalopatija (Narodne novine br. 85/2009)	<p>Članak 8.</p> <p>1) Zabranjena je hranidba preživača bjelančevinama podrijetlom od životinja.</p> <p>2) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na životinje i proizvode životinjskog podrijetla u skladu s točkom 1. Dodatka IV. ovoga Pravilnika.</p> <p>3) Stavci 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se ne dovodeći u pitanje odredbe iz točke 2. Dodatka IV. ovoga Pravilnika.</p>	<p>Preživači nisu hranjeni bjelančevinama podrijetlom od životinja.</p> <p>Farmske životinje nisu hranjene prerađenim životinjskim bjelančevinama, sukladno Dodatku IV Pravilnika.</p>	<p>100</p> <p>10</p>
	<p>Članak 11. Prijava</p> <p>1. Bez obzira na odredbe Direktive 82/894/EEC države članice moraju osigurati da svaka životinja koja je sumnjiva na TSE, odmah bude prijavljena nadležnom tijelu.</p> <p>2. Države članice izvješćuju jedna drugu i komisiju o prijavljenim slučajevima TSE-a.</p> <p>3. Nadležno tijelo mora bez odgode odrediti provedbu mjera iz članka 12. Uredbe i druge potrebne mjere.</p>		<p>Članak 12.</p> <p>1) Bez obzira na odredbe Pravilnika o načinu prijave bolesti životinja (»Narodne novine«, broj 31/09), Uprava za veterinarstvo i Uprava za veterinarske inspekcije moraju odmah biti obaviještene o svakoj životinji za koju se posumnja da je zaražena s TSE.</p> <p>2) Uprava za veterinarstvo dužna je obavještavati Europsku komisiju i druge zemlje o prijavljenim slučajevima TSE.</p> <p>3) Nadležno tijelo mora bez odgode poduzeti mjere određene u članku 13. ovoga Pravilnika, uključujući i sve druge potrebne mjere.</p>	<p>Posljednik životinja prijavljuje sumnju na bolest veterinaru veterinarske organizacije, veterinarske prakse ili veterinarskom uredu.</p>	50

<p>Članak 12.</p> <p>1. Za svaku životinju za koju se sumnja da je zaražena TSE-om mora se odrediti službena zabrana premještanja do dobivanja rezultata kliničkog i epidemiološkog ispitivanja od strane nadležnog tijela ili mora biti usmrćena u svrhu laboratorijskog ispitivanja pod službenim nadzorom. Ako je postavljena službena sumnja na TSE u goveda koje se nalazi na gospodarstvu, svim, drugim govedima na tom gospodarstvu ograničava se premještanje do dobivanja rezultata ispitivanja. Ako je postavljena službena sumnja na TSE za ovcu ili kozu koja se nalazi na gospodarstvu, svim drugim ovcama ili kozama na tom gospodarstvu službeno se ograničava premještanje do dobivanja rezultata ispitivanja.</p> <p>Ukoliko postoji dokaz prema kojemu gospodarstvo na kojem je životinja bila prisutna vjerojatno nije gospodarstvo, na kojem je životinja mogla biti izložena TSE-u, nadležni veterinarski inspektor može odlučiti da se samo životinji za koju se sumnja da je zaražena službeno odredi zabrana premještanja.</p> <p>Prema potrebi, nadležno tijelo može odlučiti da se druga gospodarstva ili samo gospodarstvo izloženo zarazi stave po službeni nadzor ovisno o dostupnim epidemiološkim podacima.</p> <p>U skladu s postupkom iz Članka 24(2) i odstupajući od službenih restrikcija u odnosu na promet kako je određeno ovim člankom države članice mogu umjesto mjera propisanih ovim člankom primijeniti druge mjere koje osiguravaju jednaku razinu zaštite donesenih na temelju procjene rizika za zdravlje ljudi i životinja.</p> <p>2. Ukoliko nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost zaraze s TSE, životinja, ako je još živa, mora biti usmrćena; njen mozak i druga tkiva koja odredi nadležno tijelo, moraju se odstraniti i poslati u odobreni laboratorij, Nacionalni referentni laboratorij iz članka 19. stavak 1. Uredbe ili referentni laboratorij Zajednice u skladu s odredbama iz članka 19. stavka 2. Uredbe na pretraživanje u skladu s metodama testiranja kako je određeno u članku 20. Uredbe.</p> <p>3. Svi dijelovi tijela sumnjive životinje moraju biti zadržani pod službenim nadzorom do dobivanja negativne dijagnoze ili uništeni u skladu s odredbama Uredbe 1774/2002.</p> <p>4. Pravila za provedbu ovoga članka moraju biti usvojena u skladu s procedurom iz članka 24(2) Uredbe.</p>	<p>Članak 13.</p> <p>1) Svakoj životinji, za koju se posumnja da je zaražena nekom TSE, mora se službeno ograničiti kretanje dok ne budu poznati rezultati kliničkog i epidemiološkog ispitivanja koje je provelo nadležno tijelo ili se takva životinja mora usmrčiti pod službenim nadzorom radi laboratorijskog testiranja.</p> <p>– Ako se na GSE sumnja kod nekog goveda na nekom gospodarstvu, sva druga goveda iz tog uzgoja moraju se podvrgnuti službenom ograničenju kretanja dok ne budu dostupni rezultati pretraživanja.</p> <p>– Ako se na GSE sumnja kod neke ovce ili koze na nekom gospodarstvu, na temelju objektivnih dokaza kao što su rezultati testova koji omogućavaju praktičnu diferencijaciju raznih TSE, sve druge ovce i koze sa tog gospodarstva također se moraju podvrgnuti službenom ograničenju kretanja dok ne budu dostupni rezultati pretraživanja.</p> <p>Ako postoji dokaz da gospodarstvo, u kojem se životinja nalazila u trenutku kad se posumnjalo na GSE vjerojatno nije gospodarstvo u kojem je životinja mogla biti izložena GSE, nadležno tijelo može odlučiti da se samo životinja, za koju se sumnja da je zaražena, podvrgne službenom ograničenju kretanja. Ako se to smatra potrebnim, nadležno tijelo također može odlučiti da druga gospodarstva ili samo gospodarstvo gdje je došlo do izlaganja GSE, stavi pod službenu kontrolu ovisno o dostupnim epidemiološkim informacijama.</p> <p>2) Ako nadležno tijelo odluči da se ne može isključiti mogućnost zaraze s TSE, životinju, ako je još živa, treba usmrčiti; njen mozak i druga tkiva koja odredi nadležno tijelo, moraju se odstraniti i poslati u Nacionalni odobreni laboratorij, ili referentni laboratorij EU u skladu s odredbama iz članka 19. ovoga Pravilnika na ispitivanje u skladu s metodama testiranja kao je određeno u članku 20. ovoga Pravilnika.</p> <p>3) Svi dijelovi tijela sumnjive životinje, uključujući kožu, moraju se držati pod službenim nadzorom dok se ne postavi negativna dijagnoza na TSE, ili se moraju uništiti u skladu s odredbama Pravilnika o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (»Narodne novine«, broj 87/09)</p>	<p>Posjednik životinje provodi propisane mjere pri sumnji na BSE</p>	<p>100</p>
<p>Članak 13.</p> <p>1. Nakon službene potvrde TSE, u najkraćem mogućem roku moraju biti provedene sljedeće mjere:</p> <p>(a) svi dijelovi tijela životinje moraju biti uništeni u skladu s odredbama Uredbe 1774/2002, izuzev materijala zadržanog za evidenciju u skladu s Dodatkom III. Poglavljem B ovoga Pravilnika.</p> <p>(b) istraživanje da bi se utvrdile sve životinje u riziku u skladu s Dodatkom VII. točkom 1. ovoga Pravilnika;</p> <p>(c) sve životinje u riziku i proizvodi podrijetlom od tih životinja, kao što je navedeno u Dodatku VII. točki 2. ovoga Pravilnika, utvrđeni istraživanjem iz točke (b) ovoga stavka, moraju biti usmrćene i</p>	<p>Članak 14.</p> <p>1) Nakon službene potvrde TSE, u najkraćem mogućem roku treba primijeniti sljedeće mjere:</p> <p>(a) sve dijelove tijela životinje u potpunosti uništiti u skladu s odredbama Pravilnika o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (»Narodne novine«, broj 87/09), osim materijala koji se zadržava zbog evidencije u skladu s Dodatkom III. Poglavljem B. ovoga Pravilnika;</p> <p>(b) provesti istraživanje da bi se utvrdile sve rizične životinje, u skladu s Dodatkom VII. točkom 1. ovoga Pravilnika;</p>	<p>5. Posjednik životinja provodi propisane mjere nakon potvrđivanja BSE.</p>	<p>100</p>

<p>uništene u skladu s Uredbom 1774/2002.</p> <p>Na zahtjev države članice temeljem zadovoljavajuće procijene rizika, naročito uzimajući u obzir mjere kontrole TSE u zemlji, može se u skladu s procedurom iz članka 24(2) Uredbe, odobriti držanje goveda na koje se odnosi ovaj stavak do kraja njihovog proizvodnog života.</p> <p>Iznimno od odredbi ovoga stavka država članica može donijeti odluku o primjeni drugih mjera kojima se postiže jednaka razina zaštite.</p> <p>2. Do provođenja mjera iz stavka 1. točaka (b) i (c) ovoga članka, gospodarstvo na kojem se životinja nalazila kad je potvrđena prisutnost TSE, mora biti stavljeno pod službeni nadzor, a premještanje životinja prijemljivih na TSE i proizvoda životinjskog podrijetla dobivenih od tih životinja dopušteno je s ili na gospodarstvo samo uz prethodno odobrenje od strane nadležnog tijela kako bi se osigurala brza sljedivost i identifikacija takvih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla.</p> <p>Ako postoji dokaz da gospodarstvo, u kojem se nalazila oboljela životinja u vrijeme kad je potvrđena TSE, vjerojatno nije gospodarstvo u kojem je ta životinja bila izložena TSE, nadležno tijelo može odlučiti da se pod nadzor stave oba gospodarstva ili samo gospodarstvo u kojem je došlo do izlaganja bolesti.</p> <p>3. Kad se provodi zamjenski program koji pruža jednaku razinu zaštite onoj koja je određena u članku 12. stavku 1. ovoga Pravilnika, odstupanjem od zahtjeva iz stavka 1. točaka (b) i (c) ovoga članka može se, državi članici se može, u skladu s procedurom iz članka 24(2) Uredbe odobriti odstupanje od provedbi ograničenja premještanja životinja i zahtjeva za usmrćivanjem i uništavanjem životinja.</p> <p>4. Posjedniku mora biti nadoknađena šteta nastala zbog usmrćivanja životinja ili uništavanja proizvoda životinjskog podrijetla koji su uništeni u skladu sa člankom 12. stavkom 2. ove i stavkom 1. točkama (a) i (c) ove Uredbe.</p> <p>5. Ovaj Pravilnik ne dovodi u pitanje zahtjeve određene Direktivom 82/824/EEC, a potvrđeno prisutnost bilo koje TSE koja nije GSE mora se prijaviti Europskoj komisiji na godišnjoj osnovi.</p> <p>6. Pravila za provedbu ovoga članka mogu biti donesena u skladu s procedurom na koju se odnosi članak 24(2) ove Uredbe.</p> <p>Članak 15.</p> <p>1) Stavljanje na tržište ili, ako je potrebno, izvoz goveda, ovaca ili koza te njihovog sjemena, zametaka i jajnih stanica, obavlja se u skladu s uvjetima iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika ili, u slučaju uvoza, uvjetima iz Dodatka IX. Žive životinje i njihovi zameci i jajne stanice moraju pratiti odgovarajuće certifikate kako se traži</p>		<p>(c) sve životinje i proizvode životinjskog podrijetla navedene u Dodatku VII. točki 2. ovoga Pravilnika koje je istraživanje iz točke (b) ovoga stavka utvrdilo kao rizične, treba usmrčiti i u potpunosti uništiti u skladu s Pravilnikom o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (»Narodne novine«, broj 87/09).</p> <p>2) Uprava za veterinarstvo može:</p> <p>– temeljem zadovoljavajuće procijene rizika, naročito uzimajući u obzir mjere kontrole TSE u zemlji, podnijeti zahtjev Europskoj komisiji za odobravanje držanja goveda na koje se odnosi stavak 1. ovoga članka do kraja njihovog proizvodnog života</p> <p>– Iznimno od odredaba ovoga stavka, Uprava za veterinarstvo može donijeti odluku o primijeni drugih mjera koje pružaju jednaki stupanj zaštite, ako su te mjere odobrene u skladu s posebnim postupkom.</p> <p>2) Tijekom provođenja mjera iz stavka 1. točaka (b) i (c) ovoga članka, gospodarstvo u kojem se životinja nalazila kad je potvrđena prisutnost TSE, mora se staviti pod službeni nadzor a premještanja životinja prijemljivih na TSE i proizvodi životinjskog podrijetla dobivenih od tih životinja dopuštena su samo uz prethodno odobrenje od strane nadležnog veterinarskog inspektora, kako bi se osigurala brza sljedivost i identifikacija takvih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla.</p> <p>4) Ako postoji dokaz da gospodarstvo, u kojem se nalazila oboljela životinja u vrijeme kad je potvrđena TSE, vjerojatno nije gospodarstvo na kojem je ta životinja bila izložena TSE, nadležni veterinarski inspektor može odlučiti da se pod nadzor stave oba gospodarstva ili samo gospodarstvo u kojem je došlo do izlaganja bolesti.</p> <p>5) Uprava za veterinarstvo, ukoliko provodi zamjenski program koji pruža jednaku zaštitu onoj koja je određena u članku 13. ovoga Pravilnika može, dopustiti odstupanja od zahtjeva iz stavka 1. točaka (b) i (c) ovoga članka, u skladu s posebnim postupkom, i odobriti odstupanja od zahtjeva za provedbu ograničavanja premještanja životinja i zahtjeva za usmrćivanjem i uništavanjem životinja.</p> <p>6) Posjedniku treba bez odlaganja nadoknaditi štetu nastalu gubitkom životinja koje su usmrćene ili proizvoda životinjskog podrijetla koji su uništeni u skladu sa člankom 12. stavkom 2. ovoga Pravilnika i stavkom 1. točkama (a) i (c) ovoga članka u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu.</p> <p>7) Ovaj Pravilnik ne isključuje zahtjeve određene Pravilnikom o načinu prijave bolesti životinja, (»Narodne novine«, broj 31/09), a potvrđeni slučajevi bilo koje TSE koja nije GSE mora se prijaviti Europskoj komisiji jednom godišnje.</p> <p>članak 16.</p> <p>1) Stavljanje na tržište ili, ako je potrebno, izvoz goveda, ovaca ili koza te njihovog sjemena, zametaka i jajnih stanica, obavlja se u skladu s uvjetima iz Dodatka VIII. ovoga Pravilnika ili, u slučaju uvoza, uvjetima iz Dodatka IX. Žive životinje i</p>	<p>Posjednik pri stavljanju životinja u promet, postupa u skladu s propisanim uvjetima.</p>	<p>50</p>
--	--	---	---	-----------

	<p>propisima zajednice, u skladu s člankom 17. ili, u slučaju uvoza, u skladu sa člankom 18.</p> <p>2) Stavlanje na tržište potomaka prve generacije, sjemena, zametaka i jajnih stanica životinja kod kojih se sumnja ili je potvrđena TSE, provodi se u skladu s uvjetima iz Dodatka VIII. Poglavlja B ovoga Pravilnika.</p> <p>3. U skladu s procedurom iz članka 24(3), odredbe stavka 1. i 2. mogu se primijeniti i na druge vrste životinja.</p> <p>4. Pravila za provedbu ovoga članka mogu biti donesena u skladu s procedurom na koju se odnosi članak 24(2) ove Uredbe.</p>		<p>njihovi zameci i jajne stanice moraju pratiti odgovarajući certifikati u skladu s posebnim propisima u skladu s člankom 18. ovoga Pravilnika ili, u slučaju uvoza, u skladu sa člankom 19. ovoga Pravilnika.</p> <p>2) Stavlanje na tržište potomaka prve generacije, sjemena, zametaka i jajnih stanica životinja kod kojih se sumnja ili je potvrđena TSE, provodi se u skladu s uvjetima iz Dodatka VIII. Poglavlja B ovoga Pravilnika.</p>		
--	---	--	---	--	--

Tablica 13: Standardi za kontrolu slinavke, šapa i klasične svinjske kuge

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVODENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
EU propis	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
<p>Direktiva vijeća 85/511/EEC o mjerama kontrole slinavke i šapa</p>	<p>Članak 3 Države članice moraju osigurati da prisutnost ili sumnja na prisutnost slinavke i šapa mora obvezno i hitno biti prijavljena nadležnom tijelu u skladu s Direktivom 82/894/EC.</p>	<p>Zakon o veterinarstvu (Narodne novine br. 41/2007, 155/2008)</p> <p>Pravilnik o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje slinavke i šapa (Narodne novine br. 133/2006)</p>	<p>Zakon o veterinarstvu (Narodne novine br. 41/2007, 155/2008) Članak 13. (1) Ako se pojavi zarazna ili nametnička bolest ili znaci na temelju kojih se može posumnjati da je životinja oboljela ili uginula od zarazne ili nametničke bolesti, posjednik životinje mora navedeni slučaj odmah prijaviti veterinaru veterinarske organizacije, privatne prakse ili veterinarskom uredu. (2) Posjednik životinje mora odmah ograničiti kretanje životinji za koju posumnja da je oboljela od zarazne ili nametničke bolesti, ili spriječiti doticaj ljudi i životinja s oboljelim životinjom ili lešinom do veterinarskog pregleda te nakon pregleda provesti naredene ili propisane mjere</p> <p>Pravilnik o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje slinavke i šapa (Narodne novine br. 133/2006) <i>Prijava slinavke i šapa</i> Članak 3. (1) Slinavka i šap obvezno se prijavljuje u skladu s Pravilnikom o načinu prijave bolesti životinja (»Narodne novine«, broj 31/2009). (2) Vlasnik i posjednik te svaka druga osoba koja prati životinje tijekom prijevoza ili se brine za životinje mora, bez odgađanja, prijaviti nadležnom tijelu ili službenom veterinaru pojavu ili sumnju na pojavu slinavke i šapa te držati zaražene životinje ili životinje za koje sumnja da su zaražene daleko od mjesta gdje su druge životinje prijemljivih vrsta koje mogu biti u opasnosti da se zaraze ili kontaminiraju virusom slinavke i šapa.</p>	<p>Posjednik životinja prijavljuje sumnju ili pojavu slinavke i šapa veterinaru veterinarske organizacije, veterinarske prakse ili veterinarskom uredu.</p>	<p>100</p>
<p>Direktiva vijeća 2001/89/EC o mjerama kontrole klasične svinjske kuge</p>	<p>Članak 3 Države članice moraju osigurati da prisutnost ili sumnja na prisutnost klasične svinjske kuge mora obvezno i hitno biti prijavljena nadležnom tijelu.</p>	<p>Zakon o veterinarstvu (Narodne novine br. 41/2007, 155/2008)</p> <p>Pravilnik o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične svinjske kuge (Narodne novine br. 187/2004 i 123/2008)</p>	<p>Zakon o veterinarstvu (Narodne novine br. 41/2007, 155/2008) Članak 13. (1) Ako se pojavi zarazna ili nametnička bolest ili znaci na temelju kojih se može posumnjati da je životinja oboljela ili uginula od zarazne ili nametničke bolesti, posjednik životinje mora navedeni slučaj odmah prijaviti veterinaru veterinarske organizacije, privatne prakse ili veterinarskom uredu. (2) Posjednik životinje mora odmah ograničiti kretanje životinji za koju posumnja da je oboljela od zarazne ili nametničke bolesti, ili spriječiti doticaj ljudi i životinja s oboljelim životinjom ili lešinom do veterinarskog pregleda te nakon pregleda provesti naredene ili propisane mjere</p> <p>Pravilnik o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične svinjske kuge (Narodne novine br. 187/2004 i 123/2008) <i>Prijava klasične svinjske kuge</i> Članak 3. Svaka pojava i sumnja na pojavu klasične svinjske kuge mora se obvezno i bez odgađanja prijaviti Upravi.</p>	<p>Posjednik životinja prijavljuje sumnju ili pojavu klasične svinjske kuge veterinaru veterinarske organizacije, veterinarske prakse ili veterinarskom uredu.</p>	<p>100</p>

Tablica 14: Standardi za kontrolu određenih bolesti životinja i posebne mjere za vezikularnu bolest svinja

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Direktiva vijeća 92/119/EC koja propisuje mjere za kontrolu određenih bolesti životinja i posebne mjere koje se odnose na vezikularnu bolest svinja	Države članice moraju osigurati obveznu prijavu nadležnom tijelu svake sumnje na bolesti iz Dodatka I.	Zakon o veterinarstvu (Narodne novine br. 47/2007, 155/2008) Pravilnik o kontroli određenih bolesti životinja i posebnim mjerama koje se odnose na vezikularnu bolest svinja (Narodne novine br. 115/2007)	Zakon o veterinarstvu (Narodne novine br. 47/2007, 155/2008) Članak 13. (1) Ako se pojavi zarazna ili nametnička bolest ili znaci na temelju kojih se može posumnjati da je životinja oboljela ili uginula od zarazne ili nametničke bolesti, posjednik životinje mora navedeni slučaj odmah prijaviti veterinaru veterinarske organizacije, privatne prakse ili veterinarskom uredu. (2) Posjednik životinje mora odmah ograničiti kretanje životinji za koju posumnja da je oboljela od zarazne ili nametničke bolesti, ili spriječiti doticaj ljudi i životinja s oboljelom životinjom ili lešinom do veterinarskog pregleda te nakon pregleda provesti naredene ili propisane mjere Pravilnik o kontroli određenih bolesti životinja i posebnim mjerama koje se odnose na vezikularnu bolest svinja (Narodne novine br. 115/2007) Članak 3. U slučaju sumnje na pojavu bilo koje bolesti navedene Dodatku I. ovoga Pravilnika obvezno je izvjestiti upravu u skladu s odredbama Pravilnika o načinu prijave zarazne bolesti (»Narodne novine«, broj 31/2009)	Posjednik životinja prijavljuje sumnju ili pojavu vezikularne bolesti svinja veterinaru veterinarske organizacije, veterinarske prakse ili veterinarskom uredu.	100

Tablica 15: Standardi za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog gospodarstva	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Direktiva vijeća 2000/75/EC o kontroli i iskorjenjivanju bolesti plavog jezika	Članak 3. Države članice moraju osigurati da se obvezno i hitno prijavljuje sumnja na cirkulaciju ili potvrđena cirkulacija virusa bolesti plavog jezika.	Zakon o veterinarstvu (Narodne novine br. 47/2007, 155/2008) Pravilnik o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika (Narodne novine br. 73/2009)	Zakon o veterinarstvu (Narodne novine br. 47/2007, 155/2008) Članak 13. (1) Ako se pojavi zarazna ili nametnička bolest ili znaci na temelju kojih se može posumnjati da je životinja oboljela ili uginula od zarazne ili nametničke bolesti, posjednik životinje mora navedeni slučaj odmah prijaviti veterinaru veterinarske organizacije, privatne prakse ili veterinarskom uredu. (2) Posjednik životinje mora odmah ograničiti kretanje životinji za koju posumnja da je oboljela od zarazne ili nametničke bolesti, ili spriječiti doticaj ljudi i životinja s oboljelom životinjom ili lešinom do veterinarskog pregleda te nakon pregleda provesti naredene ili propisane mjere Pravilnik o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika (Narodne novine br. 73/2009) Članak 3. Sumnja na pojavu ili potvrđena cirkulacija virusa bolesti plavog jezika mora hitno biti prijavljena nadležnom tijelu.	Posjednik životinja prijavljuje sumnju na cirkulaciju ili potvrđenu cirkulaciju virusa bolesti plavog jezika veterinaru veterinarske organizacije, veterinarske prakse ili veterinarskom uredu.	100

C. DOBROBIT ŽIVOTINJA

Tablica 16: Standardi za dobrobit teladi

PROPIS EU	ZAHTEJV	NACIONALNI PROPIS	IZVODENJE ZAHTEJEVA	ZAHTEJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA								
EU propis	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog farma	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom								
Direktiva 91/629/EEZ od 19. studenoga 1991. o određivanju minimalnih uvjeta za zaštitu teladi Članak 3. i 4.	<p><i>Članak 3.</i> Države članice će osigurati od 1. siječnja 1994. i tijekom prijelaznog razdoblja od četiri godine, da sva novoizgrađena ili obnovljena farma koja počnu s radom po prvi put nakon tog datuma udovoljavaju najmanje sljedećim zahtjevima: - kad je telad smještena u skupinama, mora imati dovoljno slobodnog prostora da se može neometano okretati i leći, i to barem 1,5 m² za svako tele žive tjelesne mase 150 kg, - kad je telad smještena u zasebnim boksovima ili privezana u štalama, boksovi ili štale moraju imati perforirane stjenke, a njihova širina mora biti najmanje 90 cm manje ili više 10 %, ili 0,80 puta visina hrpta. 2. Odredbe stavka 1. ne primjenjuju se na farma s manje od šest teladi. 3. Od 1. siječnja 1998. godine, za sve novoizgrađena ili obnovljena farma i za sva ona koja će se nakon toga datuma koristiti prvi puta, vrijede sljedeće odredbe: (a) telad, starija od osam tjedana ne smije biti držana u zasebnim boksovima, osim kada veterinar odredi da je životinju potrebno izolirati zbog zdravstvenih ili etoloških razloga, da bi se moglo provesti liječenje. Širina svakog zasebnog boksa u kojem je smješteno tele jednaka je najmanje visini hrpta teleta, mjerena u stojećem položaju, a visina zasebnog boksa mora biti najmanje jednaka dužini teleta i to počevši od vrha nosa do stražnjeg ruba sjedne kosti, pomnoženo faktorom 1,1. Zasebni boksovi za telad (osim onih koji se koriste za izolaciju bolesnih životinja) ne smiju imati pune stjenke, već one moraju biti perforirane što teladi omogućuje da vide jedno drugo i da se međusobno dodiruju;</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 31. Prijelazne odredbe članak 61. stavak 2.</p>	<p>Farme koje drže telad, moraju udovoljiti sljedećim uvjetima: 1) a) telad starija od osam tjedana ne smije biti držana individualno, nego samo u skupinama b) telad se može držati u zasebnim boksovima samo kada veterinar odredi da je životinju potrebno izolirati zbog zdravstvenih ili etoloških razloga, da bi se moglo provesti liječenje c) zasebni boksovi za telad, osim boksova za bolesnu telad, moraju imati takve pregradne stjenke da se telad može vidjeti i dodirivati d) širina zasebnog boksa mora biti jednaka najmanje visini hrpta teleta, mjerena u stojećem položaju e) dužina zasebnog boksa mora biti najmanje jednaka dužini teleta i to počevši od vrha nosa do stražnjeg ruba sjedne kosti, pomnoženo faktorom 1,1</p>	<p>Telad, starija od 8 tjedana, drži se u skupinama (ne odnosi se na farme koje na dan pregleda imaju manje od šest teladi ili ako je telad koja još siše smještena sa svojim majkama).</p> <p>Telad mlada od osam tjedana može se držati u skupinama.</p> <p>Ako je telad do osam tjedana starosti smještena individualno u zasebne boksove, tada boksovi imaju takve pregrade da se telad može vidjeti i dodirivati, a boksovi udovoljavaju propisanim uvjetima za dužinu i širinu. (ne odnosi se na farme koje na dan pregleda imaju manje od šest teladi ili ako je telad koja još siše smještena sa svojim majkama).</p>	<p>50</p> <p>20</p>								
	<p>b) Za telad koja se drži u skupinama, slobodna površina za svako tele mora iznositi najmanje 1,5 m² za tele mase manje od 150 kg, najmanje 1,7 m² za tele mase 150 kg ili veće te manje od 220 kg ili najmanje 1,8 m² za tele mase 220 kg ili teže. Odredbe iz ovoga stavka se ne odnose na: a) farme s manje od šest teladi; b) telad koja još siše, a smještena je uz majke. Od 31. prosinca 2006. godine gore navedene odredbe se primjenjuju na sve farme. 4. Trajanje korištenja objekta izgrađenih - do 1. siječnja 1994. godine, koji ne udovoljavaju zahtjevima iz stavka 1., odredit će nadležno tijelo na temelju rezultata inspekcijskih pregleda iz članka 7. stavka 1. i neće se, ni u kojem slučaju, produljiti nakon 31. prosinca 2003. godine;</p>		<p>f) kad se telad drži u individualnim odjeljcima ili na vezu, stjenke kojima je odijeljena moraju biti perforirane te ne smiju biti niže od 90 cm +/- 10% ili 0,80 × visina hrpta teleta</p> <p>g) sva telad u skupini mora imati dovoljno prostora da se bez teškoća može okrenuti, ustati i leći h) najmanja podna površina koja mora biti osigurana za svako tele u skupini, iznosi:</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Živa vaga teleta (kg)</td> <td>Najmanja podna površina po životinji (m²)</td> </tr> <tr> <td>manje od 150</td> <td>1,5</td> </tr> <tr> <td>150 – 220</td> <td>1,7</td> </tr> <tr> <td>220 i više</td> <td>1,8</td> </tr> </table> <p>2) Odredbe iz stavka 1. ovoga članka ne odnose se na: a) farme s 5 i manje teladi; b) telad koja još siše, a drži se uz majke.</p>	Živa vaga teleta (kg)	Najmanja podna površina po životinji (m ²)	manje od 150	1,5	150 – 220	1,7	220 i više	1,8	<p>Sva telad u skupini ima dovoljno prostora da se bez teškoća može okrenuti, ustati i leći te imaju osiguranu najmanju propisanu podnu površinu s obzirom na svoju težinu.</p>	<p>20</p>
Živa vaga teleta (kg)	Najmanja podna površina po životinji (m ²)												
manje od 150	1,5												
150 – 220	1,7												
220 i više	1,8												

			Navedeni zahtjevi se počinju primjenjivati na farme na kojima se drži telad od 1. siječnja 2009. godine.		
Članak 4. 1. Države članice će osigurati da su uvjeti za uzgoj teladi sukladni općim odredbama propisanim u Prilogu. PRILOG 1. Materijali koji se koriste za gradnju smještaja za telad, naročito boksova i opreme s kojima telad može doći u doticaj, ne smiju biti štetni za telad i moraju biti takvi da ih je moguće temeljito očistiti i dezinficirati.	Zakon o zaštiti životinja (NN, 135/06) Članak 41. stavak 1.	Materijali koji se koriste za gradnju nastambi i oprema nastambama, s kojima životinje dolaze u dodir, ne smiju biti opasni za životinje i djelovati štetno na njihovo zdravlje te se moraju lako čistiti, prati, a po potrebi i dezinficirati.			
2. Dok Zajednica ne donese pravila o tom predmetu, električne naprave i oprema trebaju se ugrađivati u skladu s nacionalnim pravilima na snazi da se izbjegnu električni šokovi.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 25. stavak 4.	Električne instalacije moraju biti izvedene u skladu s posebnim propisima kao i ugradnja električne opreme.	Električne instalacije su izvedene tako da proboj električne struje na životinje nije moguć (spriječeni su elektrošokovi).	5	
5. Telad se ne smije držati stalno u mraku. Radi zadovoljenja njihovih biheviorističkih i fizioloških potreba, treba predvidjeti, poštujući različite klimatske uvjete u državama članicama, odgovarajuću prirodnu ili umjetnu rasvjetu; u potonjem slučaju, mora funkcionirati tijekom razdoblja koje je približno jednako razdoblju prirodnog svjetla koje uobičajeno traje od 9,00 do 17,00 sati. Nadalje, odgovarajuća rasvjeta (fiksna ili prenosiva) koja je dovoljno jaka da je telad moguće pregledati u bilo kojem trenutku, mora biti dostupna.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 32.	Telad smještena u objektima ne smije biti u stalnom mraku. Mora biti osigurano zadovoljavajuće prirodno ili umjetno osvjetljenje jačine najmanje 80 luksa. Umjetno osvjetljenje mora odgovarati najmanje prirodnom osvjetljenju u vremenu od 9 do 17 sati. (2) U objektu mora biti osigurano dovoljno jako osvjetljenje, fiksno ili prijenosno, tako da se u svakom trenutku može obaviti pregled teladi.	U slučaju prirodnog osvjetljenja predstavljaju 1/20 podne površine otvora na zidu (prozori i vrata) U slučaju umjetnog osvjetljenja potrebno je osigurati 11W/ m ² , tijekom razdoblja koje odgovara razdoblju prirodnog svjetla, od 9,00 do 17,00 sati.	20	
6. Vlasnik ili osoba odgovorna za životinje mora pregledati svu telad koja se uzgaja u objektima najmanje dva puta dnevno, a telad koja se drži na paši najmanje jednom dnevno. Telad koja pokazuje znakove bolesti ili ozljede treba bez odgađanja odgovarajuće liječiti, pri čemu se za svako tele, koje ne reagira na njegu osobe koja se brine o njemu, treba što prije pozvati veterinaru. Kada je to potrebno, bolesna ili ozlijeđena telad se odvaja u odgovarajuće prostore sa suhom i udobnom steljom.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 33.	Posjednik mora najmanje dva puta dnevno osigurati pregled teladi u objektu, a teladi držane izvan objekta najmanje jednom dnevno. Za svako tele koje pokazuje znakove bolesti ili ozljede potrebno je odmah osigurati potrebnu brigu, a po potrebi i veterinarsku zaštitu. U slučaju potrebe bolesna ili ozlijeđena telad mora biti izdvojena i primjereno smještena u odjeljku sa suhom udobnom steljom.	Sva telad u objektu je barem dva puta dnevno pod nadzorom posjednika. Sva telad koja je smještena izvan objekata je pod kontrolom posjednika najmanje jednom dnevno. Za bolesnu ili ozlijeđenu telad osiguran je poseban prostor sa suhom i udobnom steljom.	20	
8. Telad se ne smije vezati, osim teladi pri skupnom držanju koje se tijekom pijenja mlijeka i mliječnih nadomjestaka može vezati za najdulje sat vremena. Oprema za vezanje teleta ne smije teletu uzrokovati ozljede te se mora redovno pregledavati i, po potrebi, namjestiti tako da je udobno namještena na tijelu teleta. Tele mora biti vezano na takav način da se ne može zagušiti ili ozlijediti te da mu se omogući kretanje u skladu s točkom 7.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 35.	Telad se ne smije vezati. Dopušteno je dopušteno vezanje teladi držane u skupini samo tijekom hranjenja mlijekom ili mliječnim nadomjeskom, ne dulje od jednog sata. Oprema za vezanje ne smije uzrokovati ozljede životinja, ne smije biti zategnuta te mora omogućavati nesmetano ustajanje, liježanje, stajanje i njegu tijela Opremu za vezanje treba redovno pregledavati da bi se rizik od gušenja ili ozljede teleta sveo na najmanju mjeru.	Telad nije vezana. (tijekom hranjenja mlijekom ili mliječnim nadomjeskom, dopušteno je telad vezati ali ne dulje od jednog sata)	20	
9. Objekti za smještaj teladi, boksovi, pribor za telad moraju biti odgovarajuće očišćeni i dezinficirani kako bi se spriječilo prenošenje bolesti preko njih Kao i nakupljanje organizama koji prenose bolesti. Feces, urin i nepojedena ili prosuta hrana trebaju se uklanjati što je češće moguće kako bi	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN,	Objekte za držanje teladi, boksove, opremu i posude koje se koristi za telad treba redovno čistiti i dezinficirati. Feces, mokraću te nepojedenu ili rasutu hranu	Boksove, opremu i posude koje se koristi za telad treba redovno čistiti. Feces, mokraću te nepojedenu ili rasutu hranu treba redovno odstranjivati. Navedeno se provodi u skladu s načinom držanja životinja.	10	

<p>se smanjili neugodni mirisi i izbjeglo skupljanje muha ili glodavaca.</p>	<p>10. Podovi trebaju biti glatki, ali ne klizavi da se spriječi ozljeđivanje teladi i zamišljeni tako da ne uzrokuju ozljeđe ili neugodnosti za telad koja stoji ili leži na njima. Moraju biti odgovarajući za veličinu i težinu teladi i tvoriti tvrdu, ravnu i stabilnu površinu. Ležište mora biti udobno, čisto i imati primjerne odvođe te ne smije djelovati štetno na telad. Svoj teladi mladoj od dva tjedna potrebno je osigurati odgovarajuću stelju.</p>	<p>136/05) Članak 36. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 37.</p>	<p>treba redovno odstranjivati.</p> <p>Podovi moraju biti glatki, ali ne skliski, tako da ne dolazi do ozljeđa teladi te izgrađeni tako da ne uzrokuju ozljeđe ili patnje teladi za vrijeme stajanja ili ležanja. Podovi moraju odgovarati veličini i masi teleta te imati tvrdu, ravnu i stabilnu površinu. Sva telad mora cijelo vrijeme imati neograničen pristup ležištu koje mora biti udobno, čisto i suho te ne smije djelovati štetno na telad. Svoj teladi mladoj od dva tjedna treba osigurati čistu, suhu i za zdravlje teleta neškodljivu stelju.</p>	<p>Svoj teladi mladoj od dva tjedna potrebno je osigurati odgovarajuću stelju.</p>	<p>50</p>
	<p>11. S ciljem unaprjeđenja zdravlja i dobrobiti životinja, svoj teladi treba osigurati odgovarajuću prehranu, prilagođenu njihovoj starosti, tjelesnoj masi te biheviorističkim i fiziološkim potrebama. Zbog toga hrana za telad treba sadržavati dovoljne količine željeza, čime se osigurava da prosječna vrijednost krvnog hemoglobina iznosi najmanje 4,5 mmol/l, a svakom teletu starijem od dva tjedna potrebno je osigurati najmanji dnevni obrok vlaknaste hrane, što se za telad starosti od osam do 20 tjedana iznosi, povećava za 50 g do 250 g na dan. Teladi se ne smiju stavljati brnjice.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 38.</p>	<p>Teladi mora biti osigurana odgovarajuća prehrana u skladu s njihovom starosti, tjelesnom masom te etološkim i fiziološkim potrebama. Hrana za telad mora sadržavati dovoljno željeza, čime se osigurava prosječna vrijednost krvnog hemoglobina od najmanje 4,5 mmol/l. Teladi starijoj od dva tjedna mora biti osigurana vlaknasta hrana primjerene kvalitete na način da je mogu konzumirati kada žele. Količina hrane s probavljivim vlaknima povisuje se od 50 g do 250 g na dan za telad od 8 do 20 tjedana starosti. Teladi se ne smiju stavljati brnjice.</p>	<p>Telad starija od osam tjedana ima na raspolaganju dovoljne količine vlaknaste hrane.</p>	<p>10</p>
	<p>12. Svu telad treba hraniti najmanje dva puta dnevno. Kad je telad smještena u skupinama i nije hranjena <i>ad libitum</i>, ili putem automatskog sustava hranjenja, svako tele mora imati pristup hrani istovremeno kad i druge životinje iz skupine.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 38.</p>	<p>Sva telad starija od 2 tjedna mora biti hranjena najmanje dva puta dnevno. Pri skupnom držanju i pri restriktivnom hranjenju bez upotrebe automatske opreme za hranjenje sva telad istovremeno mora imati nesmetan pristup hrani.</p>	<p>Sva telad je hranjena najmanje dva puta dnevno. Pri skupnom držanju i pri restriktivnom hranjenju bez upotrebe automatske opreme, sva telad istovremeno mora imati nesmetan pristup hrani.</p>	<p>10</p>
	<p>13. Sva telad starija od dva tjedna mora imati pristup dovoljnoj količini svježe vode ili biti u mogućnosti zadovoljiti svoje potrebe za unosom tekućine pijuću druge tekućine. Međutim, teladi koja je izložena visokim temperaturama ili bolesnoj teladi mora se osigurati stalan pristup svježoj vodi za piće.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 38.</p>	<p>Sva telad mora imati pristup do svježe i čiste pitke vode u dovoljnim količinama ili njihove potrebe za tekućinom moraju biti zadovoljene drugim, za napajanje primjerenim tekućinama. U slučaju visoke temperature okoliša ili u slučaju bolesne teladi, svježa i čista voda za piće mora biti dostupna cijelo vrijeme.</p>	<p>Sva telad ima pristup do svježe vode u dovoljnim količinama, ili potrebe za vodom zadovoljavaju pomoću drugih za napajanje primjerenih tekućina.</p>	<p>10</p>
	<p>14. Oprema za hranjenje i napajanje mora biti projektirana, konstruirana, instalirana i održavana tako da je mogućnost kontaminacije hrane i vode za telad svedena na najmanju moguću mjeru.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 38.</p>	<p>Oprema za hranjenje i napajanje mora biti oblikovana, izrađena i ugrađena te održavana tako da se kontaminacija vode i hrane smanji na najmanju mjeru.</p>		
	<p>15. Svako tele mora primiti kravljji kolostrum što prije nakon teljenja, a svakako u prvih 6 sati života.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 38.</p>	<p>Svako tele mora primiti kravljji kolostrum što prije nakon teljenja, a svakako u prvih 6 sati života.</p>		

Tablica 17: Standardi za dobrobit svinja

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA																
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog farma	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom																
Direktiva 91/630/EEZ od 19. studenoga 1991. o određivanju minimalnih uvjeta za zaštitu svinja Članak 3. i 4. stavak 1.	<p>Države članice će osigurati:</p> <p>1. da sve farme udovoljavaju sljedećim uvjetima:</p> <p>(a) svakom prasetu ili tovljeniku koji živi u skupini, osim nazimicama nakon osjemenjivanja i krmačama, mora biti na raspolaganju slobodna podna površina od najmanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 0,15 m² za svinju prosječne težine od 10 kg ili manje, - 0,20 m² za svinju prosječne težine između 10 kg i 20 kg; - 0,30 m² za svinju prosječne težine između 20 kg i 30 kg, - 0,40 m² za svinju prosječne težine između 30 kg i 50 kg, - 0,55 m² za svinju prosječne težine između 50 kg i 85 kg, - 0,65 m² za svinju prosječne težine između 85 kg i 110 kg, - 1,00 m² za svinju prosječne težine iznad 110 kg; <p>(b) zajednička slobodna podna površina za svaku nazimicu nakon osjemenjivanja i krmaču kada se nazimice i/ili krmače drže u istim skupinama, mora iznositi 1,64 m² odnosno 2,25 m². Ako se životinje drže u skupinama sa manje od šest životinja, slobodna podna površina mora biti uvećana za 10 %. Ako se životinje drže u skupinama sa više od 40 životinja, slobodna podna površina može biti umanjena za 10 %.</p>	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 39. stavak 1. do 5.	<p>Najmanja podna površina koja mora biti osigurana za svako prase ili tovljenika koji se drže u skupini, osim nazimica nakon osjemenjivanja i krmača, je:</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>Živa vaga svinja (kg)</th> <th>Podna površina po životinji (m²)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>do 10</td> <td>0,15</td> </tr> <tr> <td>10 – 20</td> <td>0,20</td> </tr> <tr> <td>20 – 30</td> <td>0,30</td> </tr> <tr> <td>30 – 50</td> <td>0,40</td> </tr> <tr> <td>50 – 85</td> <td>0,55</td> </tr> <tr> <td>85 – 110</td> <td>0,65</td> </tr> <tr> <td>više od 110</td> <td>1,00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Najmanja podna površina za životinje držane skupno mora iznositi za nazimice nakon osjemenjivanja 1,64 m², a za krmače 2,25 m².</p> <p>Ako se u skupini nalazi 5 ili manje životinja, podna površina po životinji mora biti uvećana za 10%.</p> <p>Ako se u skupini nalazi 40 ili više životinja, podna površina po životinji može biti manja za 10%.</p> <p>Za suprasne svinje najmanja podna površina punog poda mora biti 0,95 m² za nazimice i 1,30 m² za krmače.</p> <p>Drenažni otvori mogu zauzimati najviše 15% navedene površine.</p>	Živa vaga svinja (kg)	Podna površina po životinji (m ²)	do 10	0,15	10 – 20	0,20	20 – 30	0,30	30 – 50	0,40	50 – 85	0,55	85 – 110	0,65	više od 110	1,00	<p>Osigurana je minimalna propisana površina.</p> <p>(vrijedi za novoizgrađene i obnovljene objekte, dok se za objekte koji su radili u kada je donijet ovaj Pravilnik ove odredbe počinju primjenjivati od 2013. godine)</p>	<p>- 10 ako je odstupanje ≤ 10%</p> <p>- 20 ako je odstupanje u rasponu >10% ≤ 30%</p> <p>- 50 ako je odstupanje u rasponu >30% ≤ 50%</p> <p>- 100 ako je odstupanje u rasponu >50%</p>
Živa vaga svinja (kg)	Podna površina po životinji (m ²)																				
do 10	0,15																				
10 – 20	0,20																				
20 – 30	0,30																				
30 – 50	0,40																				
50 – 85	0,55																				
85 – 110	0,65																				
više od 110	1,00																				
	<p>2. površine ispunjavaju sljedeće zahtjeve:</p> <p>(a) za nazimice nakon osjemenjivanja i bređe krmače: na cjelokupnoj podnoj površini 1(b), koja je najmanje 0,95 m² za nazimicu i najmanje 1,3 m² za krmaču, mora biti puni pod, pri čemu može biti najviše 15 % površine pokriveno drenažnim otvorima;</p> <p>(b) kada se svinje drže u skupinama držane na podovima s betonskim rešetkama,</p> <p>(i) najveća širina otvora među rešetkama ne smije biti veća od:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 11 mm za prasad, — 14 mm za odbijenu prasad, — 18 mm za tovljenike, — 20 mm za nazimice nakon pripusta i krmače; <p>(ii) širina rešetki mora iznositi najmanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 50 mm za prasad i odbijenu prasad te — 80 mm za tovljenike, nazimice nakon pripusta i krmače; 	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 39. stavak 6.	<p>Ako se svinje drže u skupinama držane na podu s betonskim rešetkama, mora biti:</p> <p>a) najveći razmak među rešetkama:</p> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>Kategorija svinja</th> <th>Najveći razmak među rešetkama (mm)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prasad</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Odbijena prasad</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Tovljenici</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>Nazimice i krmače</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table> <p>najmanja širina rešetki:</p>	Kategorija svinja	Najveći razmak među rešetkama (mm)	Prasad	11	Odbijena prasad	14	Tovljenici	18	Nazimice i krmače	20	<p>Maksimalni razmak među rešetkama i minimalna širina rešetki odgovara propisanim dimenzijama.</p> <p>(vrijedi za novoizgrađene i obnovljene objekte, dok se za objekte koji su radili kada je donijet ovaj Pravilnik ove odredbe počinju primjenjivati od 2013. godine)</p>	10						
Kategorija svinja	Najveći razmak među rešetkama (mm)																				
Prasad	11																				
Odbijena prasad	14																				
Tovljenici	18																				
Nazimice i krmače	20																				

			Kategorija svinja	Najmanja širina rešetki (mm)		
			Prasad i odbijena prasad	50		
			Tovljenici, nazimice i krmače	80		
3. zabranjena je gradnja ili obnova objekata, u kojima se krmače i nazimice drže vezane. Od 1. siječnja 2006. držanje krmača i nazimica je zabranjena;	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 44.	Zabranjena je gradnja ili obnova objekata, u kojima se krmače i nazimice drže vezane. Vezanje krmača i nazimica je zabranjeno.	Krmače i nazimice nisu vezane.	50		
4) (a) krmače i nazimice se u razdoblju od 4 tjedna po osjemenjivanju do 1 tjedna prije predviđenog prašenja drže u skupinama. Stranice boksa, u kojem se svinje drže u skupini, moraju biti dulje od 2,8 m. Ako se u skupini drži manje od 6 životinja, stranice boksa, u kojem je smještena skupina, moraju biti dulje od 2,4 m; (b) iznimno od odredbi iz točke (a) krmače i nazimice, koje se drže na farmama s manje od 10 svinja, u razdoblju iz točke (a) mogu se držati individualno, pod uvjetom, da se u boksu mogu neometano okrenuti;	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 51.	Krmače i nazimice moraju, u razdoblju od 4 tjedna nakon osjemenjivanja do 1 tjedna prije očekivanog prašenja, biti držane u skupinama. Stranice odjeljka u kojem se nalazi skupina svinja moraju biti duže od 2,8 m. Ako se u skupini nalazi 5 i manje životinja stranice odjeljka moraju biti duže od 2,4 m. Iznimno, na farmama s manje od 10 krmača i nazimica, životinje u razdoblju od 4 tjedna nakon osjemenjivanja do 1 tjedna prije očekivanog prašenja mogu biti držane u individualnim odjeljcima, tako da imaju dovoljno prostora da se mogu okrenuti bez teškoća. Potrebno je poduzeti sve potrebne mjere da među svinjama držanim skupno ne dolazi do agresivnosti.	Krmače i nazimice se, u razdoblju od 4 tjedna nakon osjemenjivanja do 1 tjedna prije očekivanog prašenja, drže u skupinama. Veličina boksova odgovara propisanim uvjetima. Na farmama s manje od 10 krmača i nazimica, životinje se mogu držati u zasebnim boksovima u kojima imaju dovoljno prostora da se mogu okrenuti bez teškoća. (vrijedi za novoizgrađene i obnovljene objekte, dok se za objekte koji su radili kada je donijet ovaj Pravilnik ove odredbe počinju primjenjivati od 2013. godine)	10		
5. ne utječući na odredbe iz Priloga, krmačama i nazimicama se treba omogućiti trajan pristup do materijala, kojim se zanimaju i koji ispunjavaju najmanje uvjete iz Priloga;	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 48.	Svim svinjama mora biti na raspolaganju slama ili drugi materijal odnosno predmeti za zadovoljenje njihovih etoloških potreba u svrhu sprječavanja grizenja repova i drugih poremećaja ponašanja.	Sve svinje imaju na raspolaganju prikladne materijale odnosno predmete za zadovoljenje svojih etoloških potreba, ovisno o načinu držanja životinja.	50		
6. hranjenje krmača i nazimica treba biti organizirano na način da se svakoj životinji osigura dostatna količina hrane čak i ako se druge jedinke natječu za ista mjesta;	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 47.	Svinje moraju biti hranjene najmanje jednom dnevno. Ukoliko svinje držimo u skupinama i na restriktivnoj prehrani, a bez upotrebe automatskih uređaja za pojedinačnu raspodjelu hrane, moramo osigurati da su sve svinje istovremeno nahranjene.	Svinje se hrane najmanje jednom dnevno. Svinjama držanim u skupinama i na restriktivnoj prehrani, osiguran je istovremen pristup do hrane.	50		
7. za smanjenje osjećaja gladi i zbog potrebe za žvakanjem, sve brede svinje i nazimice moraju imati na raspolaganju dovoljne količine voluminozne ili visoko vlaknaste hrane za životinje i visoko energetske hrane;	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05)	Svinje trebaju dobivati dovoljne količine hrane. Svim bređim svinjama treba osigurati dovoljno hrane s visokim udjelom sirovih vlakana te dovoljne količine energetski bogate hrane,				

		Članak 51.	kako bi životinje bile site te zadovoljile potrebu za žvakanjem.		
	8. prasad, koja se drži u skupinama, jako agresivna prasad, prasad napadnuta od druge prasadi te bolesna ili ozlijeđena prasad mogu se privremeno držati u zasebnim boksovima. U tom slučaju, zasebni boksovi moraju biti takvi da se životinje u njima mogu nesmetano okrenuti, ako to nije u suprotnosti sa savjetima veterinarara;	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 43	Svinje koje su pretjerano agresivne prema drugim jedinkama u skupini ili svinje koje su izložene takvoj agresiji treba premjestiti i držati u individualnim odjeljcima. U tom slučaju odjeljak mora biti dovoljno velik da se svinja može bez teškoća okrenuti, ustati i leći.		
	Članak 4 1. Države članice moraju osigurati da uvjeti za farme svinja udovoljavaju općim odredbama određenim u Prilogu. Do 30. lipnja 1995. nadležno tijelo države članice može odobriti odstupanje od stavaka 3., 5., 8. in 11. iz Poglavlja I. PRILOG POGLAVJE I OPĆI UVJETI Pored odgovarajućih odredbi Priloga Direktive 98/58/EZ primjenjuju se sljedeći zahtjevi: 2. Svinjama mora biti najmanje 8 sati dnevno osigurano svjetlo jakosti od najmanje 40 luksa (lx).	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 40.	Svinje držane u objektima ne smiju biti cijelo vrijeme u mraku. Mora biti osigurano osvjjetljenje od najmanje 40 luksa (lx), najmanje 8 sati dnevno. Na raspolaganju mora biti i stalan dovoljno jak izvor svjetla tako da je u svakom trenutku moguće obaviti pregled svinja.	Osigurano je osvjjetljenje od najmanje 40 luksa (lx) (5.7 W/ m ²), najmanje 8 sati dnevno.	10
	3. Prostori za krmače moraju biti izgrađeni tako da životinjama omogućavaju: — pristup ležištu koje je odgovarajuće s obzirom na veličinu i temperaturu te čisto i opremljeno odgovarajućim sustavom izgnojavanja tako da sve životinje mogu ležati istovremeno, — da normalno mogu ležati i ustati, — da mogu vidjeti druge svinje, pri čemu su tjedan prije planiranog prašenja I za vrijeme prašenja krmače i nazimice odvojene od ostalih svinja	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 51. stavak 6.	Podovi moraju biti glatki, ali ne skliski te napravljeni i održavani tako da ne prouzroče ozljede, bolesti i patnju svinja. Moraju odgovarati veličini i težini životinje, a ako nisu prekriveni stjeljom, površina mora biti ravna, čvrsta i stabilna. Sve svinje moraju imati pristup prostoru za ležanje (ležištu), koji mora biti udoban, čist, suh i ne smije biti štetan za životinje. Mora biti osigurano dovoljno prostora da sve svinje istovremeno leže, normalno ustaju i liježu. Prostor za svinje mora biti takav da se svinje mogu vidjeti međusobno, a tjedan dana prije prašenja krmače i nazimice je potrebno odvojiti od ostalih svinja.		
	8. Svi zahvati koji se ne izvode u svrhu liječenja ili u dijagnostičke svrhe te oni koji se ne odnose na propisano označavanje svinja, a koji mogu prouzročiti ozljede ili gubitak osjetljivog dijela tijela ili promjenu građe kosti, su zabranjeni, osim: — jednakomjernog kraćenja sjekutića brušenjem ili rezanjem u prasadi koja nije starija od sedam pri čemu se treba oblikovati glatka neoštećena površina; - skraćivanja kljova u nerasta radi sprječavanja ozljeđivanja drugih životinja ili zbog sigurnosti; — skraćivanje dijela repa, — kastracije muške prasadi na način koji ne uključuje trganje tkiva; — stavljanja nosnih obruča (koluta) i to samo svinjama koje se drže izvan objekata, u skladu s nacionalnim propisima Skraćivanje repova i sjekutića se ne smije obavljati rutinski već samo tada kada se dokaže da na sisama krmača i uškama i repovima drugih svinja postoje ozljede Prije provođenja navedenih zahvata potrebno je primijeniti druge mjere za sprječavanje grizenja	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 49.	Zabranjeni su svi zahvati koji se ne izvode u svrhu liječenja ili u dijagnostičke svrhe te oni koji se ne odnose na propisano označavanje svinja, a koji mogu prouzročiti ozljede ili gubitak osjetljivog dijela tijela ili promjenu građe kosti, osim: a) brušenja ili rezanja zubi u prasadi, koje je dopušteno obavljati samo do sedmog dana starosti prasadi, pri čemu se treba oblikovati glatka površina; b) skraćivanja zubi nerasta kada je to potrebno zbog sprječavanja ozljeda drugih životinja ili iz sigurnosnih razloga;	Kastracija se obavlja do 7. dana starosti. Nakon sedmog dana kastraciju može obaviti samo veterinar uz anesteziju ili dugotrajnu analgeziju.	50 u prvoj godini primjene 5 u drugoj godini primjene 10 u trećoj godini primjene 30

	<p>repova i drugih smetnji u ponašanju, pri čemu treba obratiti pažnju uređenju okoliša i gustoći naseljenosti. Zbog toga je potrebno izmijeniti nepovoljne životne uvjete ili način uzgoja životinja.</p> <p>Sve gore navedene zahvate može obavljati samo veterinar ili u skladu s člankom 5. te direktive, osposobljena osoba sa iskustvom pri obavljanju takvih zahvata sa odgovarajućim sredstvima i pod odgovarajućim higijenskim uvjetima.</p> <p>Kastraciju i skraćivanje repova prasadi starije od 7 dana smije obaviti samo veterinar uz upotrebu anestezije ili dugotrajne analgezije.</p>		<p>c) rezanja dijela repa; d) kastracije muške prasadi na način koji ne uključuje trganje tkiva; e) stavljanja nosnih obruča (koluta) i to samo svinjama koje se drže izvan objekata.</p> <p>Skraćivanje repova i zubi obavlja se na sljedeći način: a) ne smije se obavljati rutinski već samo u slučajevima opasnosti od ozljeda i ozljeda vimena krmača te uški ili repova druge prasadi; b) prije provođenja navedenih zahvata potrebno je primijeniti druge mjere za sprječavanje grizenja repova i drugih smetnji u ponašanju, pri čemu treba obratiti pažnju uređenju okoliša i gustoći naseljenosti. Da bi se izbjegle smetnje u ponašanju životinja potrebno je izmijeniti nepovoljne životne uvjete ili način uzgoja životinja.</p> <p>Sve nabrojene zahvate smije obaviti samo veterinar ili druga odgovarajuće osposobljena osoba, pod nadzorom veterinara. Kastraciju i skraćivanje repova prasadi starije od 7 dana smije obaviti samo veterinar uz upotrebu anestezije ili dugotrajne analgezije.</p>		
<p>POGLAVLJE II POSEBNE ODREDBE ZA RAZLIČITE KATEGORIJE SVINJA A. NERASTI</p>	<p>Boksovi za neraste moraju biti locirani i izgrađeni tako da dopuštaju nerastima da se mogu okretati i čuti, namirisati i vidjeti druge svinje i tako da im pružaju čiste prostore za ležanje. Prostor za ležanje mora biti suh i udoban. Minimalna veličina boksa za odraslog nerasta je 6 m². Ako se boksovi koriste i za pripust, površina koja je na raspolaganju odraslom nerastu, mora iznositi najmanje 10 m², a boks ne smije sadržavati prepreke. Od 1. siječnja 2003 ova odredba se primjenjuje na sve novoizgrađene ili obnovljene farme, te one farme koje će se nakon toga datuma početi koristiti prvi puta. Od 1. siječnja 2005. ta odluka vrijedi za sva gospodarstva.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 50.</p>	<p>Odjeljci za neraste moraju biti smješteni i izgrađeni tako da se nerast može okrenuti bez teškoća te da može čuti, namirisati i vidjeti ostale svinje.</p> <p>Slobodna podna površina odjeljka za odrasloga nerasta mora iznositi najmanje 6 m². Ako je odjeljak u kojem se drži nerast namijenjen i za pripust, slobodna podna površina za odraslog nerasta mora iznositi najmanje 10 m².</p>	<p>Slobodna podna površina odjeljka za odrasloga nerasta mora iznositi najmanje 6 m². Ako je odjeljak u kojem se drži nerast namijenjen i za pripust, slobodna podna površina za odraslog nerasta mora iznositi najmanje 10 m².</p>	<p>- 10 ako je odstupanje ≤ 10% - 30 ako je odstupanje > 10%</p>
<p>B. KRMAČE I NAZIMICE</p>	<p>1. Potrebno je poduzeti sve potrebne mjere da među svinjama držanim skupno ne dolazi do agresivnosti. 2. Brede svinje i nazimice moraju biti, ukoliko je to potrebno, podvrgnute tretmanu uklanjanja unutarnjih i vanjskih nametnika, a prije smještanja u odjeljke za prašenje moraju biti temeljito očišćene.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 51. stavak 4. i 5.</p>	<p>Potrebno je poduzeti sve potrebne mjere da među svinjama držanim skupno ne dolazi do agresivnosti. (5) Brede svinje i nazimice moraju biti, ukoliko je to potrebno, podvrgnute tretmanu uklanjanja unutarnjih i vanjskih nametnika, a prije smještanja u odjeljke za prašenje moraju biti temeljito</p>		

<p>3. U tjednu prije predviđenoga datuma prašenja, bređe svinje i nazimice moraju na raspolaganju imati primjerene materijale za izgradnju gnijezda, osim ako to nije onemogućeno zbog sustava odstranjivanja gnoja.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 51. stavak 6.</p>	<p>očišćene. Tjedan dana prije predviđenoga datuma prašenja, bređe svinje i nazimice moraju na raspolaganju imati čist, primjereno suh prostor za odmor te primjerene materijale za izgradnju gnijezda, osim ako to nije onemogućeno zbog sustava perforiranog poda i odstranjivanja gnoja.</p>	<p>Svinje u tjednu prije prašenja na raspolaganju imaju na raspolaganju materijale (slamu) za izgradnju gnijezda, osim ako to nije moguće zbog načina držanja životinja (držanje na rešetkastom podu ili zbog načina odstranjivanja gnoja).</p>	50
<p>4. Za krmaču ili nazimicu mora biti osiguran prostor bez prepreka koji omogućava nesmetano prašenje ili pomaganje pri prašenju. 5. Odjeljci za prašenje, u kojima se krmače mogu slobodni kretati, moraju omogućiti zaštitu prasadi npr. zaštitnim rešetkama</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 51. stavak 7. i 8.</p>	<p>Za ležište svakoj bređoj svinji ili nazimici mora biti osiguran dovoljno velik prostor koji omogućava nesmetano prašenje ili pomaganje pri prašenju. Odjeljci za prašenje moraju imati pregradu kojom se prostor za prašenje odvaja od preostalog dijela boksa</p>	<p>Ležište bređe krmače ili nazimice je dovoljno veliko da omogućuje nesmetano prašenje ili pomaganje pri prašenju. U boksovima za prašenje je prasadi osigurana mogućnost bijega u sigurno područje.</p>	10
<p>1. Dio od ukupne površine poda koji životinjama omogućuje da istovremeno leže, mora biti pun ili prekriven pokrovom, slamom ili drugim primjerenim materijalom 2. Kada se koristi boks za prašenje, prasad mora imati dovoljno prostora da sisa bez teškoća. 3. Prasad mlada od 28 dana, ne smije biti odbijena od krmače, osim kada bi daljnje sisanje štetno djelovalo na dobrobit ili zdravlje krmače ili prasadi. Iznimno, prasad je dopušteno odbiti i 7 dana ranije, ako je preseljena u očišćene i dezinficirane objekte koji su odvojeni od objekata za svinje, a sa ciljem smanjenja mogućnosti prijenosa bolesti na prasad.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 52.</p>	<p>Prasadi koja još sisa mora biti osiguran dovoljno zagrijan prostor, čist, suh i udoban te odvojen od prostora za krmaču. Prostor za ležanje mora biti prekriven pokrovom, slamom ili drugim primjerenim materijalom te omogućiti svoj prasadi istovremeno odmaranje. U slučaju da je krmača uklještena prasadi mora biti omogućeno nesmetano sisanje. Prasad je dopušteno odbiti od sise nakon 28 dana starosti. Iznimno, prasad je dopušteno odbiti od sise i 7 dana ranije, ako je preseljena u očišćene i dezinficirane objekte koji su odvojeni od objekata za svinje. Prasad može biti odbijena od sise i ranije, ako je to potrebno zbog dobrobiti ili zdravlja krmača ili prasadi.</p>	<p>Pod u gnijezdu je pun (neperforiran). Ako je pod perforiran, pokriven je prostirkom, slamom ili drugim primjerenim materijalom. Sva prasad ima mogućnost istovremenog odmaranja. Kad su svinje uklještena prasadi je osigurano nesmetano sisanje. Prasad se ne odbija prije 21. dana starosti, osim ako je to potrebno zbog dobrobiti ili zdravlja krmače ili prasadi.</p>	5
<p>D. ODBIJENA PRASAD I TOVLJENICI 1. Ako se svinje drže u skupinama moraju se poduzeti mjere za sprječavanje međusobnih borbi koje izlaze iz okvira normalnog ponašanja. 2. Svinje moraju biti držane u skupinama koje se, koliko je to moguće, ne miješaju među sobom. Ako se svinje koje se ne poznaju moraju združiti u skupinu, to je potrebno učiniti što ranije, po mogućnosti, najkasnije tjedan dana nakon odbijanja. Kad se skupine svinja miješaju, treba im na primjeren način omogućiti da se odmaknu ili sakriju od ostalih svinja. 3. Pri znakovima teških borbi među svinjama, potrebno je odmah utvrditi razloge borbi te poduzeti primjerene mjere kao npr. osiguravanje dovoljne količine slame ili drugih materijala kojima se životinje mogu zanimati. Ugrožene životinje ili pojedinačne agresivne životinje je potrebno odvojiti od skupine. 4. Korištenje sredstava za umirenje s namjerom lakše prilagodbe životinja na skupnu je dopušteno samo u pojedinačnim slučajevima po savjetu veterinar.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 53.</p>	<p>Odbijenu prasad koja će biti držana u skupinama, što prije nakon odbijanja treba organizirati u skupine. Odbijenu prasad i tovljenike treba organizirati u stabilne skupine koje se što je manje moguće međusobno miješaju. Ako je potrebno miješati skupine to treba učiniti što ranije nakon organiziranja skupina, a najkasnije 7 dana nakon odbijanja. U tome slučaju svoj prasadi treba osigurati jednake mogućnosti za bijeg od ostale prasadi. Kad se utvrde znakovi ustrajne borbe između jedinki odmah je</p>	<p>Uzgajivač zna sprječiti agresivnost među svinjama (odbijena prasad i tovljenici) uspostavljanjem stabilnih socijalnih skupina. Svinje iz različitih već formiranih skupina ne miješa međusobno. U slučaju pojave agresivnosti među životinjama, uzgajivač zna procijeniti situaciju i odvojiti iz skupine ugrožene životinje ili, ako je to primjerenije situaciji, agresora tj. životinju koja napada.</p>	50

			<p>potrebno poduzeti potrebne mjere, kao što je dodavanje slame u odjeljak ili drugih materijala za istraživanje.</p> <p>U slučaju krajnje potrebe mora se izdvojiti i držati odvojeno napadača ili napadnutu jedinku. U tom slučaju, boks mora biti dovoljno velik da se životinja može bez teškoća okrenuti, ustati, leći i ležati.</p> <p>Da bi se omogućilo miješanje svinja, upotreba sredstava za smirenje dopuštena je samo u izuzetnim slučajevima i to samo od strane veterinaru.</p>	
--	--	--	--	--

Tablica 18: Standardi za dobrobit životinja

PROPIS EU	ZAHTJEV	NACIONALNI PROPIS	IZVOĐENJE ZAHTJEVA	ZAHTJEVI	STUPANJ PREKRŠAJA
	Zahtjev iz propisa EU koji se mora poštivati pri poštivanju višestruke sukladnosti	Nacionalni propis RH kojim se preuzimaju zahtjevi akta EU	Izvođenje zahtjeva iz nacionalnih propisa na razini poljoprivrednog farma	Zahtjevi iz nacionalnog zakonodavstva koji mora provoditi obveznik, a kontrolira kontrolno tijelo	Kršenje zahtjeva propisanih nacionalnim zakonodavstvom, izraženo ocjenom
Direktiva 98/58/EZ od 20. srpnja 1998 o zaštiti životinja koje se koriste u svrhu proizvodnje Članak 4.	Države članice će osigurati da uvjeti pod kojima se životinje (osim riba, gmazova ili vodozemaca) uzgajaju ili drže, s obzirom na njihovu vrstu i stupanj razvoja, prilagodbu i udomačenost, te njihove fiziološke i etološke potrebe u skladu sa stečenim iskustvom i znanstvenim spoznajama, udovoljavaju odredbama navedenim u Prilogu. PRILOG Osoblje 1. Za životinje treba brinuti dovoljan broj osoblja s primjerenim sposobnostima, znanjem i stručnošću. Inspekcija 2. Sve životinje iz uzgoja u kojima njihova dobrobit zavisi od čestih ljudskih intervencija nadziru se barem jednom dnevno. Životinje u drugim sustavima nadziru se u intervalima dostatnim za izbjegavanje bilo kakve patnje.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 19. i 20.	Za životinje se treba brinuti dovoljan broj ljudi s odgovarajućim znanjem, spretnošću i odgovornim odnosom prema životinjama. Sve farmske životinje moraju biti pregledane od strane posjednika najmanje jednom dnevno, odnosno toliko često koliko je potrebno da se spriječi patnje životinja.	Na farmi treba biti određena osoba odgovorna za životinje koja najmanje jednom dnevno pregleda životinje. (ne odnosi se na telad i svinje).	10
	3. Potrebno je osigurati primjerenu rasvjetu (fiksnu ili prenosivu) radi omogućavanja cjelovitog pregleda životinje u bilo koje doba.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 21. stavak 2.	Za sve potrebne preglede potrebno je osigurati primjereno osvjetljenje objekta.		
	4. Za bilo koju životinju koja se doima bolesnom ili ozlijeđenom potrebno se primjereno pobrinuti bez odgađanja i, ukoliko životinja ne reagira na takvu brigu, potrebno je dobiti veterinarski savjet koliko je god brže to moguće. Ukoliko je to nužno, bolesne ili ozlijeđene životinje trebaju se izolirati u primjerenom smještaju sa, tamo gdje je to primjereno, dovoljno suhe stelje.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 22.	Bolesnim i ozlijeđenim životinjama mora odmah biti osigurana pomoć i njega.	Bolesne, ozlijeđene i iscrpljene životinje moraju biti odvojene od ostalih životinja i smještene u zasebne boksove sa suhom i udobnom steljom.	50

	<p>Vodjenje evidencije</p> <p>5. Vlasnik ili držatelj životinja vodi evidenciju o bilo kakvom liječenju koje je životinjama pružano i o broju uginuća zapaženom pri svakoj inspekciji.</p> <p>Ukoliko je radi drugih svrha potrebno voditi jednakovrijedne podatke, oni će isto dostajati u smislu ove Direktive.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05)</p> <p>Članak 23. stavak 1.</p>	<p>Posjednik životinja mora na farmi voditi propisane evidencije o liječenju životinja te redovno upisivati uginuća.</p>	<p>Posjednik životinja posjeduje na farmi evidenciju o liječenju životinja na farmi u skladu s propisima kojima se uređuje upotreba lijekova za liječenje životinja, a također se moraju redovno upisivati i uginuća životinja na farmi.</p>	10
	<p>6. Ovi se zapisi čuvaju barem tri godine i trebaju biti dostupni nadležnom tijelu prilikom provođenja inspekcije ili u drugom slučaju, ukoliko se to zatraži.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05)</p> <p>Članak 23. stavak 2.</p>	<p>Propisane evidencije posjednik mora čuvati najmanje 3 godine od zadnjeg unosa podataka te ih je dužan dati na uvid na zahtjev nadležnog veterinarskog inspektora.</p>	<p>Evidenciju liječenja koja je provodio veterinar posjednik životinja mora čuvati najmanje tri godine od zadnje unosa podataka.</p>	5
	<p>Sloboda kretanja</p> <p>7. Sloboda kretanja životinje, uzimajući u obzir njezinu vrstu i u skladu sa stečenim znanjem i znanstvenim spoznajama, ne smije se ograničavati na takav način da uzrokuje nepotrebnu patnju ili povredu.</p> <p>Ukoliko je životinja trajno sputana ili boravi u ograničenom prostoru, mora joj se dodijeliti prostor koji odgovara njezinim fiziološkim i etološkim potrebama u skladu sa stečenim iskustvom i znanstvenim spoznajama.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05)</p> <p>Članak 24.</p>	<p>Životinjama mora biti osigurana sloboda kretanja primjerena njihovoj vrsti, pasmini, starosti, stupnju razvoja, prilagođenosti i udomačenosti, te u skladu s postojećom praksom i znanstvenim saznanjima koja će spriječiti nepotrebne patnje ili ozljede.</p>	<p>Životinjama je osigurana primjerena sloboda kretanja ako životinja u boksu može neometano leći, ležati, ustati se, okretati i njegovati se odnosno udovoljavati svojim fiziološkim potrebama u skladu s načinom držanja. Ako su životinje vezane, način vezanja im mora omogućiti da neometano liježu, leže i ustaju te da nisu zategnuti oko vrata životinje.</p>	50
	<p>Objekte i smještaj</p> <p>8. Materijali koji se koriste za izgradnju smještaja, a posebice za izgradnju torova, oprema s kojom životinje mogu doći u doticaj, ne smiju biti štetni životinjama i moraju se moći temeljito očistiti i dezinficirati.</p>	<p>Zakon o zaštiti životinja (NN, 135/06)</p> <p>Članak 41. stavak 1.</p>	<p>Materijali koji se koriste za izgradnju nastambi i oprema u nastambama, s kojima životinje dolaze u dodir, ne smiju biti opasni za životinje i djelovati štetno na njihovo zdravlje te se moraju lako čistiti, prati, a po potrebi i dezinficirati.</p>		
	<p>9. Smještaj i naprave za držanje životinja izgrađuju se i održavaju tako da nemaju oštrih rubova ili ispučenja koja bi životinjama mogla nanijeti ozljedu.</p>	<p>Zakon o zaštiti životinja (NN, 135/06)</p> <p>Članak 41. stavak 2. i</p> <p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05)</p> <p>Članak 25. stavak 1</p>	<p>Objekti i oprema za zaštitu životinja moraju biti izgrađeni i održavani tako da nemaju oštrih rubova ili izbočenih dijelova koji bi mogli uzrokovati ozljeđivanje životinja.</p>		
	<p>10. Strujanje zraka, razina prašine, temperatura, relativna vlažnost zraka i koncentracija plinova moraju se držati u razini koja nije štetna po životinje.</p> <p>11. Životinje koje se drže u objektima ne smiju bez primjerenog razdoblja odmora od umjetne rasvjete. Ukoliko dostupno prirodno svjetlo nije dostatno za udovoljavanje fizioloških i etoloških potreba životinja, mora se osigurati primjereno umjetno svjetlo.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05)</p> <p>Članak 25. stavak 2.</p> <p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05)</p> <p>Članak 25. stavak 3.</p>	<p>Osvjetljenje, temperatura i vlažnost zraka, kruženje zraka, koncentracija plinova i prašine u zraku, te higijena i intenzitet buke u prostorima u kojima se nalaze životinje, moraju biti u granicama koje nisu štetne za životinje.</p> <p>Životinje u objektima ne smiju biti cijelo vrijeme u mraku. Tamo gdje nema dovoljno prirodne svjetlosti mora biti osigurana primjerena umjetna rasvjeta. U slučaju korištenja umjetnog osvjjetljenja treba odrediti vrijeme za odmor životinja tijekom kojega životinje moraju biti u mraku.</p>	<p>Zahtjevima za osvjjetljenje i ventilaciju udovoljavaju otvori koji čine 1/20 podne površine otvora na zidu (prozori i vrata) ili izvor umjetnog osvjjetljenja od 11W/ m², ili umjetne ventilacije primjerene kategoriji i vrsti životinja.</p> <p>Životinje u objektima ne smiju biti cijelo vrijeme držane u mraku. U slučaju korištenja umjetnog osvjjetljenja potrebno je odrediti vrijeme trajanja osvjjetljenja u objektu (početak i kraj). Ovaj zahtjev se ne odnosi na telad i svinje.</p>	10

	Životinje koje se ne drže u objektima 12. Životinjama koje se ne drže u objektima, se kada je nužno i moguće, pruža zaštita od nepovoljnih vremenskih uvjeta, grabežljivaca i rizika po njihovo zdravlje.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 26.	Životinje koje se drže izvan objekta moraju biti zaštićene od nepovoljnih vremenskih uvjeta, grabežljivaca i drugih opasnosti za njihovo zdravlje.	Životinjama koje se drže izvan objekta je potrebno osigurati zaštitu od nepovoljnih vremenskih uvjeta, grabežljivaca i drugih opasnosti za njihovo zdravlje (moguće je koristiti i prirodne zaklone).	10
	Automatska ili mehanička oprema 13. Sva automatska ili mehanička oprema nužna za zdravlje i dobrobit životinja mora se pregledavati barem jednom dnevno. Ukoliko se otkriju nedostaci, oni se moraju odmah ispraviti, ili ukoliko je to nemoguće, moraju se poduzeti primjereni koraci radi osiguranja zdravlja i dobrobiti životinja. Ukoliko zdravlje i dobrobit životinja zavise o sustavu umjetne ventilacije, mora se donijeti odredba za primjereni rezervni sustav radi jamstva dovoljne obnove zraka zbog očuvanja zdravlja i dobrobiti životinja u slučaju pada sustava, i mora se ugraditi alarmni sustav radi upozorenja kvarova. Alarmni sustav treba se redovito provjeravati.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 27.	Posjednik mora osigurati pregled automatske i mehaničke opreme u objektima jednom dnevno. Uočeni kvarovi moraju biti odmah otklonjeni, a ako to nije moguće treba osigurati odgovarajuće mjere za osiguranje zdravlja i dobrobiti životinja. Dok se kvar ne popravi moraju biti osigurane alternativne metode radi održavanja zdravlja i zaštite životinja. U slučaju umjetnog prozračivanja objekata mora biti osiguran alarmni sustav koji osobu koja se brine za životinje upozorava na kvar u sustavu za prozračivanje. Alarmni sustav mora biti redovno održavan i provjeren u skladu sa uputama proizvođača. Mora biti osiguran i alternativni sustav prozračivanja koji je, do uklanjanja kvara na glavnom sustavu, dovoljan za očuvanje zdravlja i zaštitu životinja.	Ukoliko se koristi umjetni tj. elektronski kontroliran sustav prozračivanja mora biti osiguran alarmni sustav koji upozorava na kvar.	5
	Hrana, voda i ostale tvari 14. Životinje se moraju hraniti cjelovitom hranom koja je primjerena njihovoj dobi i vrsti i koja im se daje u dovoljnoj količini da ih se održi u dobrom zdravlju i da se zadovolje njihove nutritivne potrebe. Niti jedna se životinja ne smije hraniti niti poiti na način, niti takva hrana ili tekućina ne smije sadržavati takve tvari, koji može uzrokovati nepotrebnu patnju ili povredu.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 28. stavak 1.	Životinjama mora biti osigurana primjerena hrana, u dovoljnim količinama, koja odgovara njihovoj starosti i vrsti, u svrhu očuvanja njihova zdravlja i zaštite. Životinjama se hrana ili voda ne smije nuditi na način koji uzrokuje nepotrebnu patnju ili ozljede. Hrana ili voda ne smije sadržavati tvari koje bi uzrokovale nepotrebnu patnju ili ozljede životinja.	Životinje izgledaju zdravo i u dobroj su tjelesnoj kondiciji.	10
	15. Sve životinje moraju imati pristup hrani u vremenskim razmacima koji su primjereni njihovim fiziološkim potrebama.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 28. stavak 2.	Hrana mora biti dostupna svim životinjama u vremenskim razmacima koji odgovaraju njihovim fiziološkim potrebama.		
	16. Sve životinje moraju imati pristup primjerenoj zalih vode ili biti u mogućnosti zadovoljiti svoje potrebe za unosom tekućine na drugi način. 17. Oprema za hranidbu i pojenje mora biti osmišljena, izvedena i postavljena tako da se minimalizira zagađenje hrane i vode i štetni učinci natjecanja između životinja.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 28. stavak 3. Članak 28. stavak 4.	Voda mora biti dostupna svim životinjama ili se napajanje mora osigurati na drugi način. Oprema za napajanje i hranjenje mora biti oblikovana, izrađena i postavljena tako da spriječi kontaminaciju vode i hrane te da se ozljede zbog guranja pri hranjenju i napajanju svedu na najmanju mjeru.	Sve životinje moraju imati pristup do mjesta i opreme za napajanje ili im napajanje mora biti omogućeno na drugi način. (ne primjenjuje se na telad)	10
	18. Niti jedna druga tvar, osim onih koje se daju u terapeutske ili profilaktičke svrhe ili radi zootehničke obrade kako je određeno člankom 1. stavkom 2. točkom (c) Direktive 96/22/EEZ, ne smije se davati životinji, osim ukoliko je znanstvenim proučavanjem dobrobiti životinja ili stečenim iskustvom pokazano da učinak te tvari nije štetan po zdravlje ili dobrobit životinje.	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 28. stavak 5.	U hranu za životinje smiju se dodavati samo dopuštene tvari koje se koriste u preventivi, liječenju i u zootehničke svrhe.	Životinje se smije hraniti samo hranom koja sadrži dopuštene tvari koje se koriste u preventivi, liječenju i u zootehničke svrhe. Rješenje nadležnog inspektora o kršenju odredbi članka 28. stavka 5. Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) nije izrečena.	50

<p>Sakaćenja</p> <p>19. Do donošenja posebnih odredbi o sakaćenju u skladu s postupkom predviđenim člankom 5., ne dovodeći u pitanje Direktivu 91/630/EEZ, primjenjuju se relevantne nacionalne odredbe u skladu s općim pravilima Ugovora.</p>	<p>Zakon o zaštiti životinja (NN, 135/06) Članak 8.</p>	<p>Zabranjena je djelomična ili potpuna amputacija pojedinih osjetljivih dijelova životinjskog tijela, uključujući:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. označavanje životinja protivno posebnim propisima, 2. rezanje ušiju i repa pasa, uklanjanje i rezanje osjetljivih dijelova kandži mačaka, rezanje glasnica i druge zahvate kojima se mijenja fenotipska slika životinje. 	<p>Na životinjama se ne vide posljedice namjernih sakaćenja (nedostaje uho, rep, ekstremitet ili dio ekstremiteta).</p> <p>Izuzetak su životinje koje su se međusobno ozlijedile ili trganje uha zbog primjene ušne markice.</p>	50
<p>Postupci uzgoja životinja</p> <p>20. Ne smiju se prakticirati prirodni niti umjetni postupci uzgoja životinja koji uzrokuju ili mogu uzrokovati patnju ili povredu bilo koje dotične životinje.</p> <p>Ova odredba ne priječi korištenje određenih postupaka koji bi mogli uzrokovati minimalnu ili trenutnu patnju ili povredu, ili koji mogu iziskivati intervencije koje ne bi uzrokovale trajnu povredu, ukoliko su dopušteni nacionalnim odredbama.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05) Članak 29.</p>	<p>Zabranjene su metode ekstenzivnih i intenzivnih uzgoja koje životinjama mogu prouzročiti nepotrebne patnje ili koje štetno djeluju na životinje, uključivši i njihovo zdravlje. Iznimno je dopušteno provođenje određenih kratkotrajnih postupaka, bez trajnih ozljeda.</p>	<p>Na životinjama nema očitih znakova ozljeda zbog neodgovarajućeg načina uzgoja ili držanja.</p>	50
<p>21. Niti jedna se životinja ne smije držati radi uzgoja osim ukoliko se može racionalno očekivati, na temelju njezinog genotipa ili fenotipa, da se može držati bez štetnog učinka po njezino zdravlje ili dobrobit.</p>	<p>Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama (NN, 136/05)</p>	<p>Životinje se smije uzgajati samo ako se na temelju njihovog genotipa ili fenotipa može očekivati da to neće štetno djelovati na njihovo zdravlje i zaštitu.</p>		